
JAARVERSLAG 2021

VRS WEST-FRIESLAND

Verslag van de ringactiviteiten door Vogelringstation West-Friesland in 2021

COLOFON

Titel: Jaarverslag 2021 VRS West-Friesland
Ondertitel: Verslag van de ringactiviteiten door Vogelringstation West-Friesland in 2021
Teksten: Klaas van den Berg
Foto voorblad: Beflijster man, 1 mei 2021
© Foto's: Klaas van den Berg, tenzij anders aangegeven.
© Tekst: Klaas van den Berg, Medemblik, 2021

Dit is een uitgave van Vogelringstation West-Friesland. Het vogelringstation houdt zich bezig met de studie van in het wild levende vogels door middel van ringonderzoek in West-Friesland.

Berg, van den K.J., februari 2022, Jaarverslag 2021 VRS West-Friesland. Medemblik.

INHOUDSOPGAVE

Jaarverslag 2021 VRS West-Friesland.....	1
Colofon.....	2
Inhoudsopgave.....	3
VRS West-Friesland.....	4
CES project.....	7
Nestkast.....	9
Kauw.....	10
Ekster.....	11
Tuinvangst Medemblik.....	13
VRS West-Friesland.....	15
Terugmeldingen.....	19
Broedvogelinventarisatie Zanddepot.....	21
Literatuur.....	41

VRS WEST-FRIESLAND

GESCHIEDENIS

Sinds het najaar van 2019 is VRS West-Friesland ontstaan. In overleg met Staatsbosbeheer is gekozen voor een unieke locatie te midden van oostelijk West-Friesland. Hiermee is het ontstaan van een functionerend ringstation in de regio van West-Friesland een feit geworden. Tijdens de winter van 2019-2020 zijn de benodigde inspanningen geleverd om de locatie in te richten. Netbanen gesnoeid, ringplek ingericht en waar nodig nog enkele voorzieningen geplaatst. Al snel was het ringstation compleet ingericht en kon worden gestart met een gestandaardiseerde opstelling. Naast de inrichting van de netbanen zijn er ook meerdere nestkasten opgehangen voor nestkast onderzoek.

Het doel van het VRS West-Friesland is om vogelonderzoek te doen in West-Friesland door middel van het ringen van in het wild levende vogels. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan de landelijke onderzoek & monitoring projecten vanuit het Vogeltrekstation. In kleinere schaal werd dit al uitgevoerd door de soort onderzoeksprojecten aan Kauw en Ekster en de tuinvangsten in Medemblik. Een wezenlijk onderdeel van VRS West-Friesland is voorlichting en publicatie over het uitgevoerde vogelringonderzoek. Door middel van excursies, verslagen, website en lezingen worden de onderzoeksresultaten gedeeld en wordt een bijdrage geleverd aan het belang van onderzoek t.b.v. de bescherming van de Nederlandse avifauna.

GEBIEDSBESCHRIJVING EN LIGGING

De groene en blauwe dooradering van West-Friesland ten oosten van de A7 lopend vanaf Zwaagdijk tot aan Enkhuizen is een bekend recreatief gebied en een van de weinige groene bosrijke gebieden welke dit deel van Noord-Holland rijk is. In West-Friesland bevinden zich een klein aantal natuurrijke gebieden zoals het Vooroever, Groote vliet, de Weelen en het Streekbos. In de polders rondom is volop land- en tuinbouw gaande waardoor de natuurgebieden behalve voor de biodiversiteit waardevol zijn ook recreatief een zeer belangrijke functie hebben. Een groot deel van de natuurgebieden in West-Friesland is in beheer bij Staatsbosbeheer, zo ook de Weelen waar in het subgebied “het Zanddepot” ons ringstation is gevestigd.

Het Zanddepot is ontstaan in de jaren '70 door herinrichting van de polder het Grootslag na de ruilverkaveling. Door van de polder een rijpolder te maken i.p.v. een vaarpolder zijn percelen opnieuw verdeeld, rechtgetrokken en opgehoogd. Sloten zijn gedempt of nieuw gegraven en er werden verharde wegen aangelegd. Hiervoor werd veel zand aangevoerd vanuit het IJsselmeer. Dit werd in depot gestort op het Zanddepot, waarna het verder werd verdeeld over de polder. In de periode daarna is er met het Zanddepot nagenoeg niks gebeurd. In de jaren '80 zijn er bomen in de polder geplant (de Weelen en Streekbos), en zo ook enkele percelen op het Zanddepot. Veel vegetatie in het gebied is ontstaan door een natuurlijke ontwikkeling, en de waterhuishouding kent ook een natuurlijke fluctuatie door een afgesloten systeem welke gevoed wordt door regenwater. Ontwikkeling van riet/ruigte waarin ook orchideeën en Addertong staat en delen met bos en struweel maakt het een uniek gebied voor natuuronderzoek.

BEHEER AFGELOPEN JAREN

Het gebied wordt normaliter jaarlijks voor een deel gemaaid en gehooïd met behulp van de actie Handje Helpen. Echter heeft dit de afgelopen twee jaar geen doorgang kunnen vinden. Eerst door zware storm en later vanwege de uitbraak van Corona. Dit resulteerde in een jaar waarin het veld is gemaaid maar niet is afgeruimd (vanwege de storm). Hiermee bleef een storende en verstikkende laag op de vegetatie aanwezig. In 2021 is het veld in het vroege voorjaar niet gemaaid wat een tweejarige rietruigte tot gevolg had! Veel vogelsoorten profiteerde hiervan door erin te broeden, als foerageer en schuilgebied. Veel flora soorten kunnen dit prima verdragen, Riet, Moerasmelkdistel, Wilgenroosje hebben hier geen probleem mee, echter de aanwezige kritischere soorten hebben hier wel onder te lijden gehad. Rietorchis en Addertong waren in mindere mate aanwezig en hebben veel energie moeten steken in groei om nog enigszins wat licht te kunnen opvangen. Ik had nog niet eerder zulke grote addertongen gezien! In de laatste maand van 2021 is de reclassering in opdracht van Staatsbosbeheer begonnen met het snoeien van een flink aantal knotwilgen.

DANKWOORD

Het Vogeltrekstation wordt bedankt voor de benodigde ringmachtiging en de prettige samenwerking!

Staatsbosbeheer, Leon Kelder wordt bedankt voor het vertrouwen in het VRS en de benodigde terreinvergunning voor betreding van het gebied. Ook Mikal Folkertsma, Hans Genet en Gert-Jan Smit worden bedankt voor de fijne contacten en overleggen bij beheerwerkzaamheden op het terrein!

Iedereen die heeft geholpen bij het VRS wordt bedankt voor hun inzet en aanwezigheid! Soms is een helpende hand al voldoende bij het opzetten van een net, het schrijven tijdens het ringwerk of het onderhoud van de netbanen en de locatie. Daarom speciale dank aan Bram, Jeroen en Fred voor de vele momenten van hulp!

Annemieke en Arend worden bedankt voor de vrijheid en tijd welke ik mocht steken in het VRS en zaken welke daarmee gemoeid zijn. Arend heeft regelmatig geholpen met het “vogels voeren”!

Vader en moeder van den Berg (Adrie en Ans) hebben een donatie gedaan voor het ringonderzoek, waarvoor dank!

De aflezers en melders van alle ringen en vooral ook alle kleurringen, worden bedankt voor hun bijdrage aan de lopende onderzoeken!

Bram Laan wordt bedankt voor alle geleverde diensten, de voerdonaties en de inzet voor je ringopleiding! Ook de bijdrage vanuit Texel's Big Day Team Tureluurs voor de excursie wordt zeer gewaardeerd!

Een speciale vermelding is voor Ofra Camri die in 2021 wel langs kon komen met de deelnemers van de vogelcursus van het Hertenkamp Enkhuizen. Na de geslaagde excursie hebben de deelnemers een nieuw mistnet gedoneerd! Zeer veel dank hiervoor!

Figuur 1: Groene specht tijdens de excursie 13 november 2021. (foto: Jeroen van Assema)

WEEROMSTANDIGHEDEN 2021

De winter van 2020-2021 was het soms periodes koud met 's nachts nachtvorst. Begin februari zetten het echte winterse weer goed door met een flink sneeuwdek. Temperaturen tot enkele graden onder nul over de gehele dag waren die periode geen uitzondering. Het voorjaar ging daarmee koud van start maar eind maart zette al snel hogere temperaturen door. Veel wind en regelmatig neerslag maakte de eerste maanden van het jaar niet optimaal. April kenmerkte zich door qua temperaturen flink te zakken. Wat stagnerend werkte op het uitlopen van de vegetatie, dit zal mogelijk ook gevolgen hebben gehad op het lopende broedseizoen die voor mezen relatief slecht uitpakte. De frisse dagen liepen tot in mei door met weinig zon. De zomermaanden waren ook koeler en met lokaal behoorlijke neerslag. Lokaal een fris en natte eerste helft van het jaar. Voor veel vegetatie een verademing na de enkele zeer droge jaren. Voor veel weidevogels zeer geschikt, voor de vogels die afhankelijk zijn van insecten in de moerassen, struwelen en bossen zal deze zomer zwaarder zijn geweest. De nazomer van augustus en september waren zacht, zonnig en droog. Oktober had relatief veel neerslag en november volgde daarin droger dan normaal, temperaturen waren evengoed zacht deze periode. December vormde ook een zachte droge periode met enkele uitschieters die plaatselijk voor flinke ijzel pakketen zorgden. Totaal een jaar met vele uitschieters met periodes met extremer weer, vorst, sneeuw en zware wind.

CORONA

In 2021 speelde de uitbraak van het Coronavirus nog steeds een grote rol in de samenleving. Een groot deel van de tijd waren we beperkt tot maximaal twee personen bemanning op het ringstation. Wat prima uit te voeren is op het ringstation, toch miste wel af en toe de helpende hand bij het ringwerk, de mogelijkheid tot educatie en de gezelligheid! In tijden waren we niet beschikbaar voor excursies maar ook konden we in tijden weer excursies ontvangen. Net zoals het weer een jaar met uiterste, waarin we ons ringwerk wel hebben kunnen voortzetten maar waarbij de educatie, ontvangen en rondleiden van geïnteresseerden beperkt heeft kunnen plaatsvinden. Hopelijk kunnen we daar aankomende jaren meer aandacht aan besteden.

Ook voor de opleiding van Bram is dit enigszins beperkend geweest, 1,5 meter afstand behouden is bij uitleg over ruipatronen, veerkenmerken en vetgraden lastig. Blazen om vetgraden te bepalen gaat alleen goed, maar dit laten zien aan de aspirant ringer is dan nagenoeg niet uit te voeren.

Figuur 2: Houtsnip 30 januari 2021

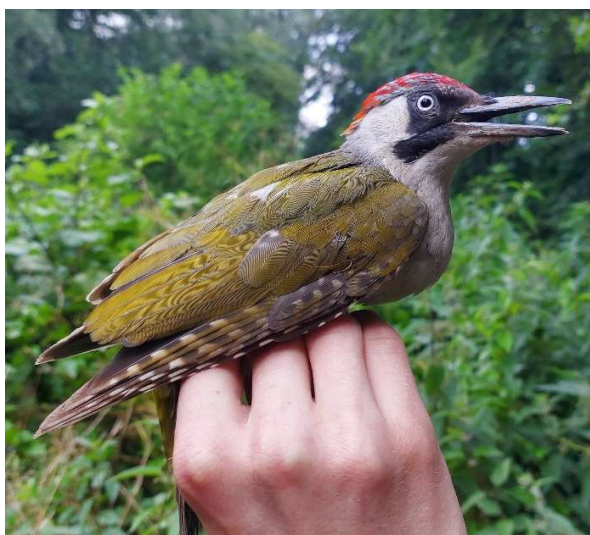
CES PROJECT

VRS West-Friesland is sinds haar oprichting deelnemer aan het CES project als project C97. CES staat voor Constant Effort Site en is een monitoringsproject van het Vogeltrekstation en SOVON vogelonderzoek Nederland. Het CES project werkt volgens een vaststaand protocol waarmee op zeer gestandaardiseerde wijze vogelring onderzoek wordt gedaan in het broedseizoen. Bij dit project worden gegevens verzameld over de aantal ontwikkeling, broedsucces, conditie en overleving van diverse vogelsoorten binnen een vast gebied door middel van een vaste opstelling en inspanning.

De sterke wijze van standaardisatie zorgt ervoor dat de gegevens jaar op jaar goed zijn te vergelijken. De waarde van dit monitoringsproject zit dus ook vooral in een lange reeks over meerdere jaren onderzoek.

De standaard werkwijze bestaat uit:

- Vaste mistnetopstelling
- 12 vangdagen tussen half april en begin augustus
- Eenmaal per 10 dagen vangen
- Per vangdag half uur voor zonsopkomst tot zes uur na zonopkomst “netten open”
- Minimaal drie dagen tussen opeenvolgende vangdagen
- Geen gebruik van lokmiddelen, zoals geluid en/of voer

Figuur 3: Groene specht, 10 juli 2021

In 2021 heeft het VRS een volledige CES gedraaid van 12 ronden. Over de 12 verschillende dagen zijn in totaal 317 vogels van een ring voorzien en hebben we 190 maal een vogel met ring terug gevangen. In totaal zijn er 30 verschillende soorten gevangen. De terugvangsten bestonden voornamelijk uit eigen eerder geringde vogels zowel tijdens CES als eerder en een enkele ring die niet door ons is aangelegd (NVO). Een overzicht van dagen en vangsten staan in tabel 1.

Opvallend in de CES vangsten zijn het hogere aantal soorten, waar in 2020 22 soorten werden gevangen werden in 2021 maar liefst 30 soorten gevangen. Hierin vallen enkele soorten op. De “late” wintergasten als Koperwiek, Goudhaan en Vuurgoudhaan maar ook doortrekkers zoals Draaihals, Gekraagde roodstaart en Bepijster. Veelal met één of enkele individuen. De Goudvink vrouw welke tijdens de BMP tellingen is aangetroffen op 18 april wist in elk geval niet in de netten te belanden!

Mogelijk dat het achterwege blijven van het maaien van het veld ervoor heeft gezorgd dat er soorten als Rietzanger, Bosrietzanger, Kleine karekiet en Grasmus nu meer geschikt habitat tot hun beschikking hadden en hier ook van hebben geprofiteerd.

Begin mei was er een opvallende doortrek van Zanglijsters welke ook voor een hoog aantal van 16 nieuw geringde vogels op 1 mei zorgde. Dat er relatief weinig nieuwe pimpelmezen (en koolmezen) werden gevangen en terug gevangen is opvallend. Waar vorig jaar 17 nieuwe pimpelmezen een hoog aantal was, is dit jaar met 1 exemplaar extreem laag. Passend bij het bijzondere broedseizoen voor de mezen. Zie ook het hoofdstuk NESTKAST.

De totale aantallen liepen gedurende het broedseizoen rustig terug gelijk aan 2020.

Soort	Totaal nieuw terug		CES 1		CES 2		CES 3		CES 4		CES 5		CES 6		CES 7		CES 8		CES 9		CES 10		CES 11		CES 12			
			18-apr		1-mei		8-mei		14-mei		29-mei		6-jun		12-jun		26-jun		2-jul		17-jul		24-jul		4-aug			
			Nw	Tmd	Nw	Tmd	Nw	Tmd	Nw	Tmd	Nw	Tmd	Nw	Tmd	Nw	Tmd	Nw	Tmd	Nw	Tmd	Nw	Tmd	Nw	Tmd	Nw	Tmd	Nw	Tmd
Houtduif	0	1																								1		
Draaihals	1	0			1																							
Grote bonte specht	4	8		1		1	2	2		1					1		1		1	2								
Winterkoning	21	18		1	2	2	4	2			2	1	1	2	2				2		3	4	5	2	2	2		
Heggenmus	11	8	1					1		1	1	1	2	1	1	3	1	2	1				1		1			
Roodborst	45	10	10	2	5			1		1		2		1		6		7		6	2	5	2	2	2	1		
Gekraagde roodstaart	1	0			1																							
Beflijster	1	0			1																							
Merel	22	30	1	3		1	2	5	2	3	4	3	1	4	1	1	3	1	4	1	2	1		3	2	4		
Zanglijster	35	5	7		16	1		1	2	1		1	2		1	5		2						1				
Koperwiek	1	0			1																							
Rietzanger	1	0										1																
Bosrietzanger	8	2									1		3	1			1			1						3		
Kleine karekiet	10	7							2	1	2	1				1				1	2	1	1	1	1	2		
Grasmus	5	3			1		1				2		1			1					2							
Tuinfluitier	22	11			1		4	1	4		5	2	3	3		2		1	1	1	1	1	1		2	1		
Zwartkop	48	16	2	2	11	2	7	2	4	2	2	3	2	2	1	1	7		7	1	3				2	1		
Tijftjaf	39	25	1	4	2	3	3	4	1		3	5	3	4	4	3	9	1	6		2	1	3			2		
Fitis	7	9		1	2	1	2	4							2	1			1	2								
Goudhaan	3	0	1		2																							
Vuurgoudhaan	1	0			1																							
Grauwe vliegenvanger	1	1									1				1													
Startmees	9	5					1		2				3	2	6													
Pimpelmees	1	7			1				2	1	3				1													
Koolmees	6	19	1	2		1		2		1		3	1	2		1	3	2		2				1	1	2		
Boomkruiper	2	1					1				2																	
Gaai	1	0									1																	
Vink	9	4	1				1		1		1	1	3	2			1	1	1									
Groenling	1	0																		1								
Putter	1	0											1															
Totaal Nieuw	317		25		47		27		17		27		24		20		41		34		20		16		19			
Totaal TMD		190		16		13		26		15		27		26		15		7		12		11		10		12		

Tabel 1: Overzicht CES 2021, dagen, vangsten en terugvangsten per CES ronde.

NESTKAST

Bij start van het jaar waren er in totaal 26 nestkasten functioneel beschikbaar voor holenbroeders. 21 nestkasten voor mezen (Kool-, Pimpelmees) 4 halfopen kasten voor o.a. Grauwe vliegenvanger of Roodborst en één Bosuilenkast. Alle kasten (afgezien van de Bosuilenkast) zijn in de periode begin april tot half juni nagenoeg wekelijks gecontroleerd. Hierbij zijn gegevens verzameld over de broedbiologie van de soorten zoals: start nestbouw, start eileg, legselgrootte, broedsucces en uitvlieg percentage. De gegevens zijn verzameld in het kader van NESTKAART van SOVON vogelonderzoek Nederland. Daarnaast zijn alle pullen uit de nestkasten voorzien van een ring van het vogeltrekstation vanuit het nestkasten project. De verzamelde gegevens zijn aangeleverd via nestkaarten en aan de studiegroep NESTKAST (Netwerk voor STudies aan nestKASTbroeders), een netwerk van amateur nestkastonderzoekers (controleurs en ringers) en professionele nestkastonderzoekers (afdeling dierecologie NIOO-KNAW), het Vogeltrekstation en SOVON.

In de donkere ochtend van 30 januari is een controle ronde geweest op slapende mezen in de nestkasten. In totaal zijn er 11 reeds geringde mezen op 21 kasten aangetroffen. Later op de dag is tijdens controle van de bosuilenkast een Kerkuil aangetroffen. Deze Kerkuil was reeds geringd door Luc Smit als nestjong het jaar ervoor nabij Slootdorp. Deze Kerkuil is na de vorstperiode van februari terug gevonden als recent dood bij de vuilstort nabij Medemblik.

Het broedseizoen van 2021 mag bijzonder genoemd worden. De weersomstandigheden met extreem koud weer begin april voorspelde een uitgesteld broedseizoen. Tijdens de wekelijkse controle bleek dit ook al snel door lange fases van nestbouw tot gereed maar geen eieren, achter gelaten eieren. Nesten die gestart door Koolmees overgenomen zijn door Pimpelmees, verschillende vrouwelijke vogels in kasten met eieren en na uitvliegen van jongen relatief veel achtergebleven eieren. In de 21 kasten zijn in totaal 18 nesten gebouwd waarbij slechts in 16 nestkasten uiteindelijk ook eieren werden gelegd voor een eerste broedsel. Het merendeel van de nestkasten werd bezet door koolmezen.

Figuur 4: Het beeld tijdens de nestkast controles. Ringbaar nestjong en nog 7 eieren die niet uit zijn gekomen.

Totaal hebben 14 koolmezen een eerste legsel gestart waarbij 102 eieren zijn gelegd. Hiervan is slechts een kleine 60% uitgevlogen! Opvallend genoeg zijn er 16 verschillende Koolmees vrouwen in de nestkasten aangetroffen gedurende het broedseizoen. In totaal zijn er 62 jongen uitgevlogen en zijn er veel eieren achter gebleven. Uitgestelde eileg, legpauzes en mislukte nesten (rupsenpiek gemist?) waren hiervan veelal de oorzaak. In totaal zijn er slechts 4 tweede legsels vastgesteld bij de koolmezen met in totaal 19 eieren waarvan 12 jongen uitgevlogen zijn. Voor beide legsels samen dus 121 eieren en 74 uitgevlogen jongen net iets meer dan 61% succesvol.

Bij de pimpelmezen waren de resultaten van het eerste broedsel lager, maar hebben de tweede broedsels meer succes gehad. Opvallend genoeg zijn ook hier meer vrouwen in de nestkasten aangetroffen (5 ind.) over slechts 4 broedsels. Slechts twee eerste broedsels met maar liefst 19 eieren leverde maar 5 uitgevlogen jongen op, een resultaat van minder dan 27%! De twee 2de legsels leverde 17 eieren op met maar liefst 15 uitgevlogen jongen. Gezamenlijk dus net iets meer dan 55% succesvol.

KAUW

Sinds 2016 wordt er meegedaan aan het soortproject Kauw. Dit is een project welke opgezet is in overleg met meerdere ringers in de provincie Noord-Holland en Utrecht. Waarbij kauwen worden gevangen en worden voorzien van rechts een VT ring en links een kleurring. Door het aanbrengen van kleurringen wordt meer informatie verkregen over de soort.

De kleurringen zijn geel van kleur met zwarte inscriptie van één letter en drie cijfers bijvoorbeeld **E200**. Door middel van de kleurringen wordt het terugmeldingspercentage aanzienlijk verhoogd dan bij alleen gebruik van metalen ringen. Dit levert meer inzicht in de verspreiding van de individuen in hun omgeving en ook meer over het gedrag van de individuen. Sinds de start worden kauwen geringd in grofweg de Wieringermeer/Wieringen en in de stad Medemblik, uiterste grenzen zijn de gemeente Hollands Kroon en Medemblik. Naast dat er jaarlijks adulte vogels worden gevangen wordt ook getracht enkele nestjongen te voorzien van kleurringen.

In 2021 zijn er drie kauwen voorzien van een kleurring en is er 1 metalen ring terug gevangen. Sinds de start in 2016 het laagste aantal geringde kauwen. In de nestkasten bij de SBB werkschuur in het Robbenoordbos zijn geen kasten bezet geweest mogelijk door aanwezige Bosuil in één van de nestkasten. In de tuin zijn relatief ook weinig kauwen die op het aangeboden voer afkomen. Wel zijn er zoals voorgaande jaren regelmatig kauwen afgelezen of terug gemeld. Van 21 verschillende individuen zijn de kleurringen afgelezen.

Kauw	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Geringd	45	15	16	12	12	3
Meldingen	26	23	37	60	46	46

Tabel 2: Overzicht aantal gekleurringde kauwen en aantal meldingen van afgelezen kleurringen over de periode 2016-2021.

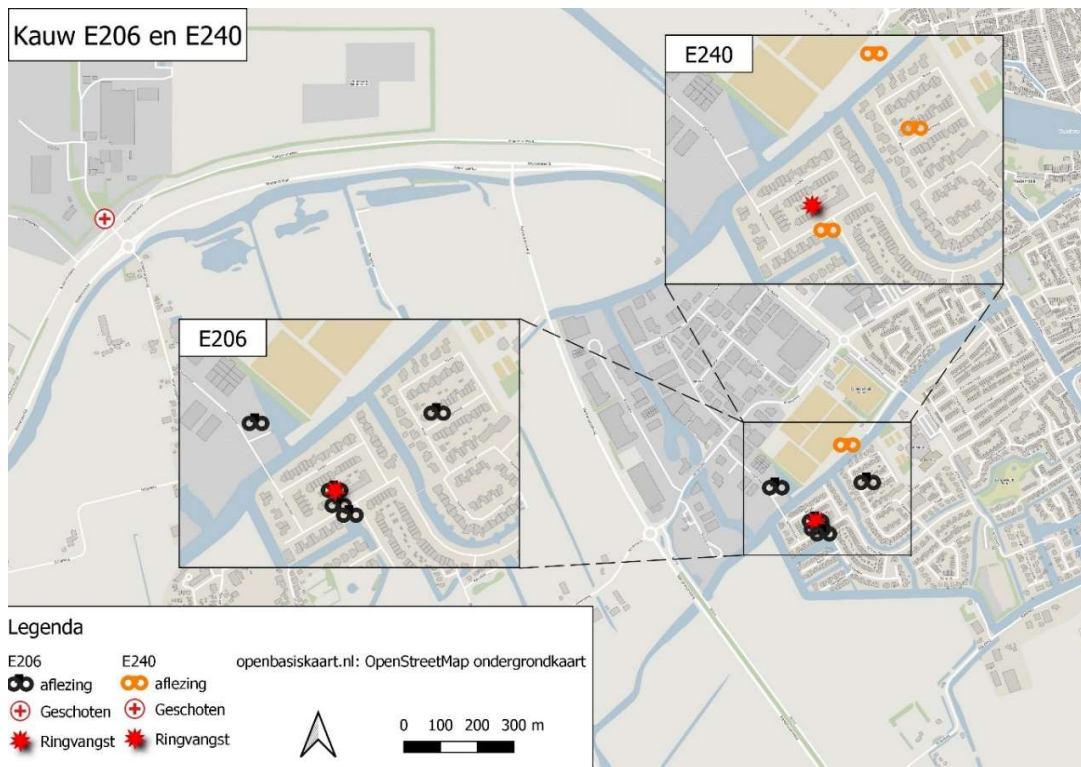
Figuur 5: E236 a.k.a. Monique, 3 april 2021. (Foto: Jeroen van Assema)

Enkele “vaste” gasten die worden gemeld zijn:

E236 (a.k.a. Monique) Geringd in 2017 aan de Hazewaal in Medemblik, bij Jeroen van Assema in de tuin, wordt zij daar nog zeer regelmatig aangetroffen.

E233 geringd in 2017 in Bollenstraat in Kreileroord bij mijn zwager in de tuin, wordt sinds kort regelmatig afgelezen in een tuin aan het begin van de Bollenstraat!

In 2021 zijn er twee kauwen gemeld welke geschoten zijn bij de vuilstort in Medemblik. Het betreft **E206** en **E240** welke respectievelijk zijn geringd op 3 mei 2016 en 25 mei 2017. Beide vogels zijn vooral rondom de ringplek waargenomen, waarbij vooral de periode februari tot oktober aflezingen zijn gedaan. Opvallend is dat in deze periode geen enkele aflezing is geweest in juni.

Figuur 6: Kaart terreingebruik van E206 (zwart) en E240 (oranje) tot 26 juni 2021 waar ze zijn afgeschoten bij de vuilstort.

EKSTER

Gelijktijdig met de start van het Soortproject Kauw is gestart met een soortproject voor Ekster. Tot die tijd waren er geen kleurring projecten gericht op de soort Ekster in Nederland. Een eerder uitgevoerd project in Amersfoort waarbij nestjongen werden voorzien van kleurringen had een kort leven vanwege diverse omstandigheden. Hierbij werden vooral nestjongen van kleurringen voorzien, het vangen van adulte vogels was hierbij van toepassing.

De eksters in het soortproject S054 worden voorzien van een VT-ring op rechts en een gele kleurring voorzien van zwarte inscriptie van twee cijfers bijvoorbeeld **00** op links. De vogels worden zowel in Medemblik als in Mulders eendenkooi te Hippolytushoef geringd. Incidenteel zijn ook enkele losse dieren elders voorzien van een ring binnen de grenzen van het projectgebied.

In de tuin van Medemblik konden dit jaar geen volgroeide eksters worden gevangen. In Mulders eendenkooi konden maar liefst zes vogels gevangen worden m.b.v. een kraaienvangkooi. Het aantal aflezingen is ook minimaal, toch worden er geregeld gekleurde vogels waargenomen, maar vaak op momenten dat er net geen verrekijker of fotocamera beschikbaar is.

In onderstaande tabel 3 is weergegeven welke aantallen er over de afgelopen jaren zijn gevangen en geringd en hoeveel aflezingen er gedaan zijn. In totaal zijn er in 2021 drie verschillende individuen afgelezen waarvan Y-00 geringd in 2015 de oudste is.

Deze vogel heeft al een behoorlijke life historie opgebouwd met ruim 40 aflezingen. Op onderstaande verspreidingskaart is te zien dat ze veel rondom de ringplek wordt afgelezen, wat ook een wezenlijk deel van haar territorium inhoudt. Ze nestelt al enkele jaren in de hogere bomen langs de sportvelden.

Ekster	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Geringd	7	7	5	4	8	6
Meldingen	31	8	16	10	10	4

Tabel 3: Overzicht aantal gekleurde eksters en meldingen van afgelezen kleuringen over de periode 2016-2021.

Figuur 7: Kaart terreingebruik van Y-00, een echte lokale broedvogel die het territorium goed kent en benut.

TUINVANGSTEN MEDEMBLIK

In de tuin van Klaas in de nieuwbouwwijk Schepenwijk in Medemblik worden al sinds de bouw in 2013 vogels gevangen en geringd. Dit gebeurt vanaf het begin met enkel een 7 meter mistnet welke al die jaren op een vaste locatie heeft gestaan. Voor kauwen en eksters wordt nog regelmatig een speciale klepkooi open gezet.

De gemiddelde inspanning per jaar ligt rond de 60-70uur. Verdeeld over gemiddeld 20 dagen per jaar. In 2021 heeft er mede door het vele thuiswerken in totaal 100 uren een net open gestaan verdeeld over 18 dagen. Hoewel minder dagen zijn er wel fors meer "net open" uren gemaakt. In de vangsten valt deze hogere aantal net-uren echter niet op.

De resultaten van de nieuw geringde vogels in het tuinvangsten project staan weergegeven in tabel 4.

Soort	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Totaal per soort
Kokmeeuw	8	10								18
Turkse Tortel		1							1	2
Winterkoning							1			1
Heggenmus				1	2	2	2	1	2	10
Roodborst		2	1	4	2	1	5	1	4	20
Merel		1	3	2	3	2	3	4	6	24
Goudhaan						1				1
Pimpelmees	1	6	2	3	15	8	17	17	5	74
Koolmees		12	9	13	23	24	22	21	21	145
Gaai		1	2			2			1	6
Ekster *	2	4	7	5	4	2	1	2		27
Kauw *	4	8	13	14	5	6	9	5	3	67
Huismus									8	8
Ringmus					2					2
Vink						3	8	2	3	16
Barmsijs spec.					1					1
Grote barmsijs					2					2
Kleine barmsijs					1					1
Totaal per jaar:	15	45	37	42	60	51	68	53	54	425

Tabel 4: Overzicht nieuw geringde vogels binnen "Tuinvangsten Medemblik" tussen 2013 en 2021. Soorten met * worden sinds 2016 voorzien van kleuring vanuit de betreffende soortprojecten.

Dit jaar zijn er een gemiddeld aantal nieuwe vogels in de tuin gevangen. Eindelijk kon er weer een Turkse tortel op de ringlijst worden genoteerd. Een fraaie vogel die niet met mistnet is gevangen maar als handvangst in de kattenren! Opvallend laag scoren de pimpelmezen dit jaar. Mogelijk dat een slecht broedseizoen zich hier ook in aftekent, al lijkt dat bij de koolmezen niet zichtbaar. Merel lijkt juist weer wat in op te komen. Een nieuwkomer als tuins soort is de Huismus. Sinds de zomer zijn er enkele huismussen die met hun jongen op het aangeboden voer afkomen waarvan er in totaal 8 konden worden gevangen en geringd.

In tabel 5 is het totaal nieuw en terug gevangen vogels weergegeven. Daarin valt op dat er geen enkele Merel is terug gevangen. Één Koolmees welke in de tuin is geringd op 10 augustus is terug gevangen op het VRS West-Friesland project in Andijk.

2021 Soort	Nieuw	Terug	Totaal
Turkse Tortel	1		1
Heggenmus	2	4	6
Roodborst	4	3	7
Merel	6		6
Roodborst	4	3	7
Pimpelmees	5	3	8
Koolmees	21	10	31
Gaai	1	1	2
Kauw	3	1	4
Huisemus	8	1	9
Vink	3	2	5
Totaal:	58	28	86

Tabel 5: Nieuw en terug gevangen aantallen in de tuinvangsten Medemblik in 2021

Figuur 8: Huisemus man in Medemblik.

VRS WEST-FRIESLAND

Sinds de oprichting van het Vogelringstation West-Friesland is de insteek geweest op het uitvoeren van vogelringonderzoek aan in het wild levende vogels in de regio West-Friesland. Deelname vanuit de VRS aan diverse projecten zoals CES, Nestkast en soortprojecten is hierbij als uitgangspunt genomen. Aanvullend wordt er op de CES locatie jaarrond vogelonderzoek uitgevoerd welke onder het algemene VRS project wordt geschaard. De andere projecten zijn hierboven per project beschreven en toegelicht.

Door zo veel als mogelijk gestandaardiseerd te werken tijdens de vangdagen door o.a. vaste opstelling wordt invulling hieraan gegeven. Variabel is de inspanning in periode mede weersafhankelijk en gebruik van geluid. Al wordt nagestreefd dit ook zo periodiek en gestandaardiseerd mogelijk uit te voeren om de gegevens zo vergelijkbaar mogelijk te houden. Zo wordt er vanaf oktober tot februari gevoerd, en worden standaard geluidmixen gebruikt in de maanden augustus tot begin november.

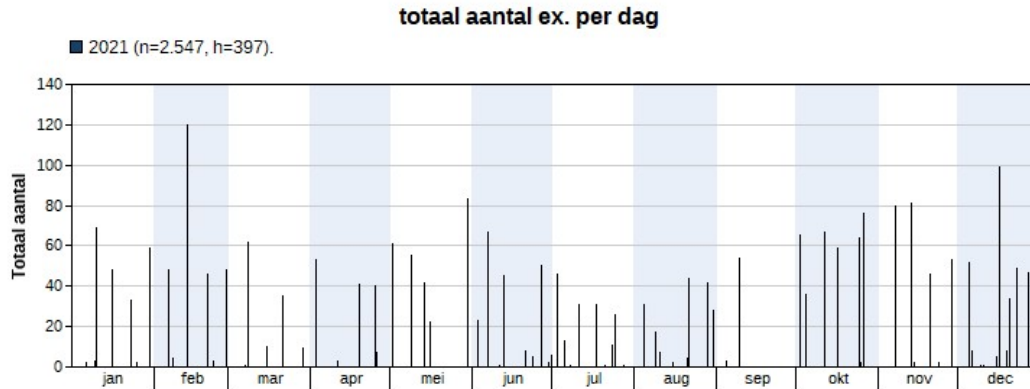
CIJFERS

Buiten de eerder genoemde projecten zijn er 44 vangacties geweest op het Zanddepot. Hierbij zijn in totaal ruim 209 uur “netten open” geweest. Inclusief alle andere projecten is er in 2021 een totaal van 397 uur en 20 minuten besteedt aan het ringonderzoek over 81 dagen.

In totaal zijn er 1176 vogels gevangen en voorzien van een ring en is er 1371x een eerder geringde vogel terug gevangen.

Tussen deze terugvangsten waren er 12 vogels met een vreemde ring “niet van ons” aangetroffen en zijn er 6 van onze ringen door anderen gemeld. Hierin zijn terugmeldingen door kleurringen niet meegenomen.

De complete ringbaan is verdeeld over 7 secties in diverse biotopen. In totaal zijn er dertien netten waarvan drie daarvan hijsnetten zijn (2x12meter), 2x12m grofmazige lijsternetten en 7x12 meter en 1x9 meter regulier mistnet met in totaal 189 meter. Deze opstelling is de reguliere opstelling welke voor zowel de jaarrond vangsten als voor de CES vangsten wordt gebruikt. Vanaf half augustus is er een “extra” 9 meter net geplaatst bij sectie F waarmee het najaars totaal op 198 meter mistnet komt.

Figuur 9: Grafiek totale dagaantallen VRS West-Friesland 2021. (bron: Trektellen.nl)

Dagen met een relatief hoog aantal vogels (>100 vogels) hebben we op feitelijk maar op 1 dag gehad. Dit was 13 februari, waar door de zware kou periode er een totaal van 120 vogels werden gevangen op het aangeboden voer. (zie ook figuur 9) Toen waren er 35 nieuw en 85 terugvangsten. Op 16 december kwam het aantal niet verder dan 99 vogels. Onderstaande grafiek toont de dagtotalen per dag verspreid over het jaar. Normaal liggen de vangsten tussen de 35 en 60 vogels per dag. In het najaar lopen de vangsten gemiddeld iets op.

In tabel 6 op pagina 18 staan de totale aantallen vogels welke in 2021 zijn geringd door VRS West-Friesland.

BIJZONDERHEDEN

De eerste maand van het jaar werd afgesloten met een afwisselende dag met maar liefst 15 soorten! Er zijn niet veel dagen in de winter dat het soortenrijkdom zo hoog komt. Bijzonder daarin waren vooral de vangst van twee nieuwe soorten op de ringbaan te weten: Houtsnip en twee Sijzen. Een Gaai en Buizerd (tweede voor VRS) maken het al een zeer verdienstelijke dag. Dat er dan in de bosuilenkast nog een Kerkuil wordt aangetroffen maakt de dag natuurlijk onvergetelijk!

Begin februari kwam er een stevige vorst en sneeuw periode. Met het vangen van vogels wordt daarom altijd extra zorgvuldig gehandeld. Vooraf werd al extra voer aangeboden en tijdens de vangdag op 13 februari werd een kortere controle tijd gehanteerd. In totaal werden die dag 120 vogels gevangen waarvan 85 terugvangsten en 35 nieuw. Het dagrecord Grote bonte specht werd met zes vogels gezet en ook Gaai deed met drie vogels tegelijk in één net goed mee! Merels waren die dag behoorlijk aanwezig en maakte de dagtotalen hoog met maar liefst 43 stuks (17 nieuw tegen 26 terug vangsten). De gewichten van de merels varieerde van 76 gram tot 109 gram. Langs het pad werd een dode graatmagere merel aangetroffen (met ring) die slechts een gewicht had van 60,7 gram.

Figuur 10: Draaihals, 1 mei 2021

In mei werden we tijdens CES 2 verrast door een Draaihals, Beflijster Grasmus en een Gekraagde roodstaart! Dit zijn altijd leuke vangsten in deze tijd. Eind mei mochten we zelfs nog Rietzanger als nieuwe baansoort noteren.

Dat er in de maanden mei en juni geregeld appelvinken over het Zanddepot vlogen doet lokaal broeden vermoeden. Op onze locatie verwachten we echter geen vangst. Dat er op 10 juli ineens een man Appelvink in het net hangt is dan al leuk, dat deze ook nog eens al geringd bleek maakt het nog mooier. De vogel is eind maart geringd door Bert Winters in het Robbenoordbos!

Half oktober mogen we weer een excursie ontvangen van het Texel's Big Day team Tureluurs. In twee groepen krijgen de deelnemers tekst en uitleg over het ringwerk en komen er enkele leuke soorten voorbij zoals Keep, Sijs en Koperwiek. Enkele weken later, op

13 november ontvangen we de deelnemers van de vogel cursus van het Hertenkamp Enkhuizen. Al bij aankomst werden ze getraakteerd op een Gaai om even later met een Groene specht kennis te maken! Dat zijn ook voor ons toch wel de krenten in de pap. Later die ochtend toen de deelnemers net weg waren werd er een Lithuania Pimpelmees gevangen!

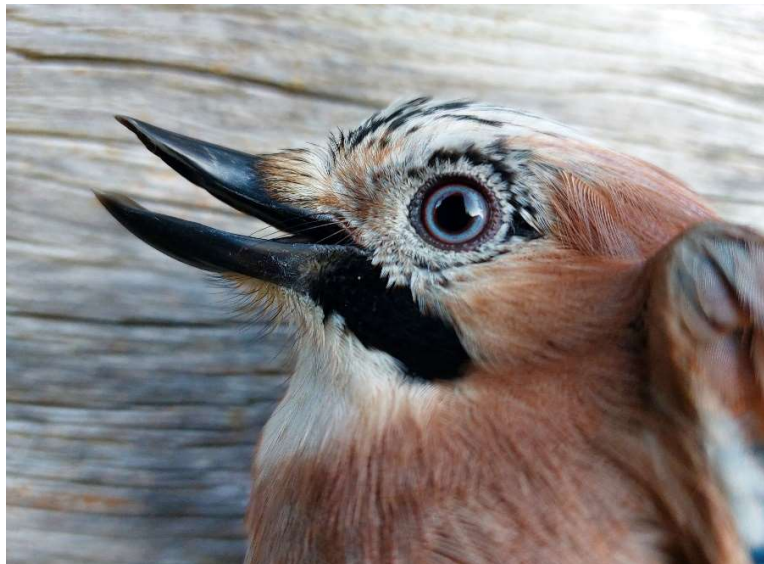
GAAIEN

In 2021 is in totaal 18 keer een Gaai gevangen, Waar op 13 februari drie tegelijk bijzonder is te noemen werd dat op 24 oktober nog eens herhaald. Toen werd er één eerder geringde Gaai gevangen welke al sinds het ringen een afwijkende snavel heeft. De onder-, en bovensnavel van de vogel kruisen elkaar. Dit werd al vastgesteld tijdens het ringen van de vogel op 28 maart 2020 maar in 2021 werd deze vogels op zowel 2 april als 24 oktober terug gevangen.

Op figuur 11 & 12 is duidelijk te zien hoe de snavel zich heeft gevormd. Hoe dit zo is gekomen is onbekend, maar zulke snavelafwijkingen kunnen diverse oorzaken hebben. Trauma, genetische afwijking, virus of bacteriën etc. In recent onderzoek in Alaska aan Amerikaanse matkop lijkt de oorzaak voor misvorming in snavels door een virus te ontstaan. Vervolg onderzoek moet hier meer duidelijkheid over geven. Voor onze Gaai zal dat niet veel uitmaken hij lijkt al langer te kunnen overleven met een vergroeide snavel.

Figuur 11: Kruissnavelige Gaai, 24 oktober 2021

Figuur 12: Kruissnavelige Gaai, 24 oktober 2021

Soort	2021	Totaal 2019-2020	Tmd 2021
Sperwer		1	
Buizerd	1	1	
Houtsnip	1		
Scholekster		2	
Houtduif		4	1
Turkse tortel	1		
Kerkuil			1
Ransuil		1	
Ijsvogel		3	
Draaihals	1	1	
Groene specht	2	1	
Grote bonte specht	11	24	52
Winterkoning	51	64	61
Heggenmus	18	45	29
Roodborst	110	172	101
Blauwstaart		1	
Gekraagde roodstaart	1	1	
Beflijster	1		
Merel	128	142	125
Kramsvogel		3	
Zanglijster	66	61	20
Koperwiek	40	59	
Rietzanger	1		
Bosrietzanger	14	7	3
Kleine karekiet	19	10	10
Sprinkhaanzanger	1		
Braamsluiper	1		
Grasmus	5		3
Tuinfluitier	38	35	16
Zwartkop	109	171	25
Bladkoning		2	
Tjiftjaf	92	95	42
Fitis	13	19	13
Goudhaan	12	74	7
Vuurgoudhaan	10	20	9
Grauwe vliegenvanger	1	5	1
Bonte vliegenvanger		1	
Staatmees	18	43	18
Zwarte mees		1	
Pimpelmees	99	167	240
Koolmees	158	216	539
Boomkruiper	5	14	13
Gaai	11	8	7
Ekster	6	8	
Kauw	3	12	1
Huismus	8		1
Vink	93	106	32
Keep	2	2	
Appelvink			1
Groenling	9	37	
Putter	1	9	
Kleine barmsijs		1	
Sijs	21		
Totaal	1182	1649	1371

Tabel 6: Jaartotalen van alle nieuw en terug gevangen vogels van VRS West-Friesland in 2021.

TERUGMELDINGEN

Zoals in tabel 6 is te zien worden er veel vogels terug gevangen. Dit is één van de waardevolle gegevens welke wordt vergaard met het individueel markeren van vogels d.m.v. ringen. De bulk van de terug gevangen vogels betreft terug vangsten van eigen geringde vogels. Zeker de mezen springen er qua aantallen in terug vangsten uit, maar Grote bonte specht, Heggenmus en Winterkoning springen er zeker ook uit met vaker terug gevangen vogels dan nieuw geringde. Mede het aanbieden van vogelvoer in de winter zorgt hiervoor, maar ook zal de ecologie van de vogels hierin een rol spelen. Standvogel, zomer/wintergast of doortrekker bepaald voor een deel de trefkans van eigen geringde vogels. Een overzicht van gevangen vogels met een vreemde ring of terugmeldingen van door ons geringde vogels die elders zijn gemeld staat hieronder. Ook enkele opvallende meldingen binnen het VRS staan hieronder beschreven.

In totaal hebben wij 12 vreemde ringen in onze handen gehad en zijn er zes (6) door ons geringde vogels elders aangetroffen.

“VREEMDE” TERUGVANGSTEN (NVO: NIET VAN ONS)

Kerkuil “...5585487” Geringd: 20-6-2020 als nestjong te Slootdorp.

Gecontroleerd: 30-1-2021 als man, na 1kj te Andijk. 26km.

Tijftjaf “AHY...211” Geringd: 18-9-2018 als volgroeid te Castricum (VRS Castricum)

Gecontroleerd: 20-3, 1-5 en 8-5 (in 2020 ook 5x teruggevangen!) als broed-actieve man, na 1kj, tijdens CES I te Andijk. 45 km.

Pimpelmees “BH...60765” Geringd: 11-5-2019 als nestjong te nestkast S13, Sluitgatweg, Wieringerwerf (Gemaal Leemans)

Gecontroleerd: 13-5-2021 als Na 1kj, te Andijk. 23 km.

Tuinfluitier “Brussels ..15386285” Geringd: 7-8-2018 als 1kj te Koksijde, België.

Gecontroleerd: 6-6-2021, als na 1kj te Andijk. 252 km.

Kleine karekiet “BG...32642” Geringd: 19-9-2020 als 1kj te Haarzuilens, Maarssen (VRS de Haar)

Gecontroleerd: 10-7-2021 als man, na 1kj, te Andijk. 66 km.

Appelvink “H....385536” Geringd: 20-3-2021 als man 2kj te Wieringerwerf (Gemaal Leemans)

Gecontroleerd: 10-7-2021 als man, 2kj te Andijk. 25 km.

Tuinfluitier “V...898835” Geringd: 31-7-2020 als 1kj te Castricum (VRS Castricum).

Gecontroleerd: 4-8-2021 als vrouw (cloaca), na 1kj te Andijk. 45 km.

Figuur 13: Appelvink, 10 juli 2021

Roodborst “Denmark 9DE...1103” Geringd: 7-10-2021 als 1kj te Skælskør, Denemarken
Gecontroleerd: 16-10-2021 als 1kj, te Andijk. 492 km (9 dagen!)

Koolmees “V...899793” Geringd: 23-6-2021 als 1kj, te Castricum (VRS Castricum)
Gecontroleerd: 26-10-2021 als man, 1kj, te Andijk. 45 km.

Pimpelmees “BP...42585” Geringd: 24-10-2021 als 1kj, te Zandvoort (VRS AWDuinen)
Gecontroleerd: 7-11-2021 als 1kj, te Andijk. 63km.

Pimpelmees “BN...93197” Geringd: 17-10-2021 als 1kj te Zurich (VRS Franeker)
Gecontroleerd: 7-11-2021 als 1kj, te Andijk. 43km.

Pimpelmees “LITHUANIA ZV...45317” Geringd: 26-9-2021 als 1kj, te Ventás Ragas, Litouwen.
Gecontroleerd: 13-11-2021 als 1kj, te Andijk. **1083 km!**

ONZE RINGEN ELDERS

Vink “V...950525” Geringd: 21-3-2020 als man na 2kj te Andijk.
Gemeld: 27-1-2021 als Vink man, dood korter dan 1 week, raamslachtoffer te Malmesbury, Verenigd Koninkrijk. 515 km.

Goudhaan “ANP...389” Geringd: 15-10-2020 als vrouw 1kj te Andijk.
Gemeld: 15-4-2021 als Goudhaan, dood, korter dan 1 week, raamslachtoffer te Vuren. 100 km.

Zwartkop “Y...047683” Geringd: 13-9-2020 als man 1kj, te Andijk.
Gemeld: 25-4-2021 als Soort onbekend, dood, korter dan 1 week, raamslachtoffer te Broek op Langedijk. 28 km

Bosrietzanger “BH...60831” Geringd: 2-8-2020 als 1kj te Andijk.
Gecontroleerd: 7-6-2021 als Soort onbekend, levend, vermoedelijk gezond te Dirkshorn. 30 km.

Zwartkop “V...950538” Geringd: 14-4-2020 als man, 2kj te Andijk.
Gecontroleerd: 3-5-2020 (!) als man na 1kj, te Lebbeke, België. 205 km.

Kleine karekiet “BH...60844” Geringd: 5-9-2020 als 1kj te Andijk.
Gecontroleerd: 20-9-2020 als 1kj, te Erquelinnes, België. 277 km.

MELDINGEN BINNEN VRS WEST-FRIESLAND

Merel “L...530872” Geringd: 29-11-2020 als 1^e kj te VRS West-Friesland.
Dood gevonden zonder kop in de sneeuw: 10-2-2021 te VRS West-Friesland (nabij net C1)

Merel “L...530888” Geringd: 25-12-2020 als 1^e kj te VRS West-Friesland.
Dood (graatmager!) gevonden langs pad 13-2-2021, te VRS West-Friesland. (nabij net G)

Koolmees “Y...048074” Geringd: 10-8-2021 als 1kj te Medemblik (tuinvangst!)
Gecontroleerd: 11-10-2021, te Andijk (VRS West-Friesland) 10km. Eerder 20-8 gecontroleerd tijdens tuinvangst Medemblik.

BROEDVOGELINVENTARISATIE ZANDDEPOT

Inleiding

Sinds de aanvang van het ringwerk op het Zanddepot conform CES project is ook gestart met broedvogeltellingen volgens BMP methode. Op termijn zouden er vergelijkingen te maken zijn tussen beide methodes. Hieronder staan kort de resultaten weergegeven van de BMP telling in 2021. Het gebied is door de provincie aangemerkt als SNL natuurbeheertype N14.03 Haagbeuken en Essenbos.

Bezoeken

De bezoeken zijn uitgevoerd voor en in de eerste periodes tijdens de CES, tussen half maart en half juni. Na half juni zijn er geen bezoeken meer gepleegd voor de broedvogeltellingen. Uiteraard liep het CES project na die tijd nog wel door. De bezoektijden en weersomstandigheden staan weergegeven in onderstaande tabel 7.

Doordat het Zanddepot een relatief klein gebied is van 13,5 hectare konden de tellingen goed gecombineerd worden met de uitvoering van het CES ringwerk. Doordat het gebied omringd is door een brede schouwstrook en er meerdere paden door het gebied lopen, is het goed te doorkruisen en te inventariseren.

Bezoek-ronde	Type	Datum	Begin	Eind	Duur (min)	Weersomstandigheden (Bewolking -/0, Wind en temp. in °C)
1	Ochtend	14-3-2021	09:22	10:17	55	7/8 – WNW4 - 7 °C
2	Zonsopkomst	20-3-2021	06:22	07:00	38	2/8 – NNW1 - 0 °C
3	Zonsopkomst	2-4-2021	06:40	07:20	50	8/8 - N3 - 5 °C
4	Zonsopkomst	18-4-2021	05:58	06:49	51	0/8 – WZW1 - 0 °C
5	Zonsopkomst	1-5-2021	05:23	06:23	60	6/8 – W2 - 5 °C
6	Zonsopkomst	13-5-2021	05:10	06:04	54	3/8 – O1 - 11 °C
7	Zonsopkomst	29-5-2021	04:53	06:17	84	3/8 tot 8/8 – NNO2 - 9 °C
8	Zonsopkomst	12-6-2021	04:50	06:00	70	8/8 – N3 - 16 °C
Totaal:					462 (7 uur en 42 minuten)	

Tabel 7: BMP Zanddepot bezoektijden, tijdsduur en weersomstandigheden 2021.

Resultaten en eerdere inventarisaties

De resultaten van 2021 zijn te vinden in onderstaande tabel (tabel 8) en de verspreiding in onderstaande territoria kaarten. In 2021 zijn er 158 territoria vastgesteld van 36 soorten.

Qua territoria is dit gelijkwaardig aan vorig jaar, al zijn er dit jaar wel meer soorten vastgesteld. Hierbij zijn enkele soorten van de Rode lijst vastgesteld: Koekoek 1 terr. (Kwetsbaar) en Grauwe Vliegenvanger 4 terr. (Gevoelig). Van het SNL beheertypen N14.03 Haagbeuken en Essenbos komen geen van de aangemerkte kwalificerende soorten voor.

In 2021 zijn de soorten Rietzanger, Rietgors, Meerkoet, Krakeend Holenduif en Goudvink als nieuwe soorten vastgesteld t.o.v. van vorig jaar. Waarbij de Goudvink een zeer opvallende is! Regionaal is dit al een zeldzaam voorkomende dwaalgast. In dit geval betrof het een vrouw alleen in potentieel geschikt broedgebied binnen de datumgrenzen. Hierdoor wordt deze in de autoclustering meegeteld als territoria, maar naar alle waarschijnlijkheid betrof dit een doortrekkende vogel. In alle inspanningen die daarna in het gebied zijn geweest zijn geen waarnemingen van Goudvink meer gedaan, wat deze theorie bevestigt.

Krakeend en Meerkoet zijn in de sloten rondom het Zanddepot aangetroffen. Nijlgans is dit jaar niet als territoria aangetroffen.

In de winter van 2020-2021 zijn geen maaierwerkzaamheden uitgevoerd op de open plekken van het Zanddepot. Dit heeft als gevolg dat op het grote veld een groot oppervlakte rietruigte is ontstaan met o.a. veel Moerasmelkdistel. Hier profiteerde Rietgors en Rietzanger van met geschikt broed en foerageergebied. Hetzelfde geldt voor Kleine karekiet en Bosrietzanger. In de toekomst zou een gefaseerd maaibeheer hierin een blijvende rol kunnen spelen.

In onderstaande tabel staan ook de resultaten uit de eerder uitgevoerde inventarisaties ter vergelijking weergegeven.

In 2017 is eerder een inventarisatie gedaan door van der Goes en Groot in het gebied De Weelen waarin o.a. het deel van het Zanddepot is meegenomen. In 2008 is er eerder een inventarisatie uitgevoerd door Sovon. Beide in opdracht van Staatsbosbeheer. In beide eerdere inventarisaties zijn een aantal algemene soorten niet zijn meegenomen. In onderstaande tabel worden de huidige en eerdere aantallen territoria naast elkaar gelegd. Vermoedelijk wordt een deel van de verschillen verklaard uit het verschil in onderzoeksinspanning, in zowel tijdsduur, en periode van inventarisatie. Doordat de eerdere inventarisaties op een groter gebied werden uitgevoerd en daarbij minder tijd per hectare is besteedt zal daarbij vrijwel zeker een meespelende factor zijn.

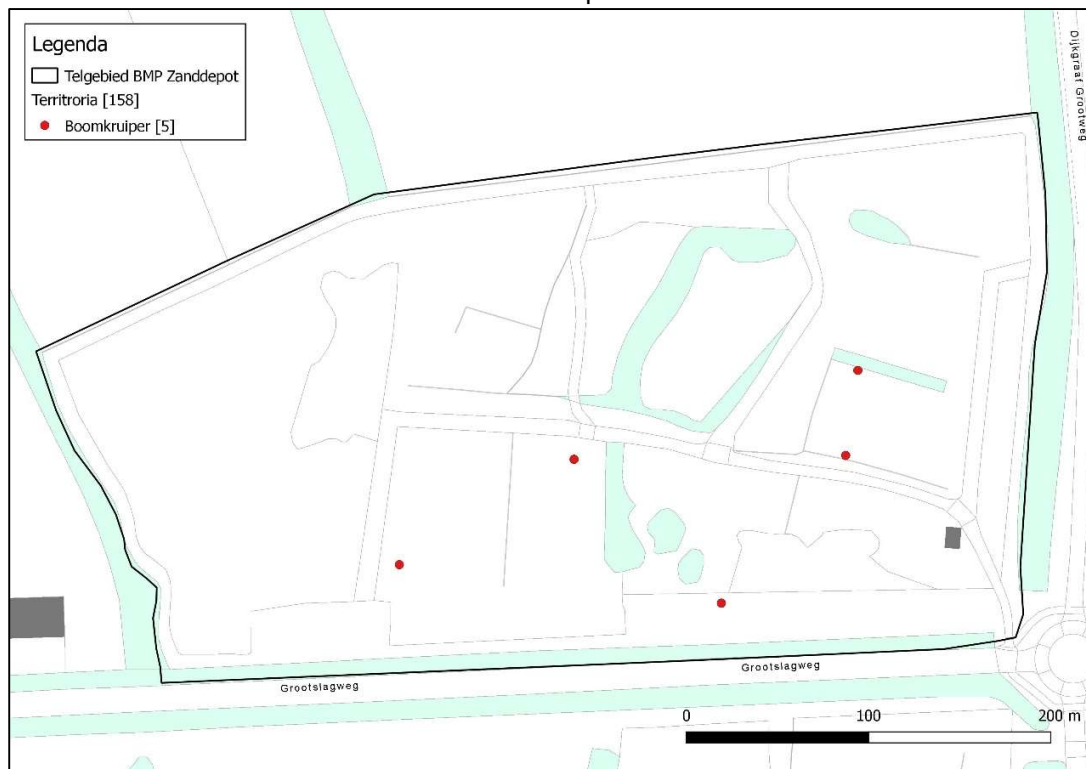
Naast de broedvogels worden standaard tijdens de BMP methode aangetroffen zoogdieren genoteerd. Zo zijn er tijdens de tweede, derde en vierde ronden 4 maal een Haas waargenomen, eenmaal (18 april) werd een Konijn en een Vos waargenomen.

Soort\ jaar	2021	2020	2017	2008
Boomkruiper	5	3	3	2
Bosrietzanger	2	3	5	
Buizerd	1	1	2	1
Ekster			ng	
Fitis	6	5	ng	9
Gaai	1	1	ng	1
Grasmus	2	2	1	
Grauwe gans	1	1		
Grauwe vliegenvanger **	4	2	2	1
Groene specht	1	2	1	
Groenling	2	2	3	
Grote bonte specht	3	2	3	1
Goudvink	1			
Havik	1	1	1	1
Heggenmus	3	1	ng	5
Houtduif	5	4	15	2
Holenduif	1			
Kleine karekiet	10	14	4	3
Koekoek *	1	1		1
Koolmees	13	11	ng	8
Krakeend	2			1
Meerkoet	2			2
Merel	8	9	ng	3
Nijlgans		1		1
Pimpelmees	6	5	ng	3
Putter	2	1	1	3
Roodborst	5	4	ng	2
Rietzanger	1			
Rietgors	1			
Staartmees	1	1	4	1
Stadsduif			ng	
Tijftjaf	9	8	ng	4
Tuinfluitier	5	8	16	5
Vink	10	9	ng	3

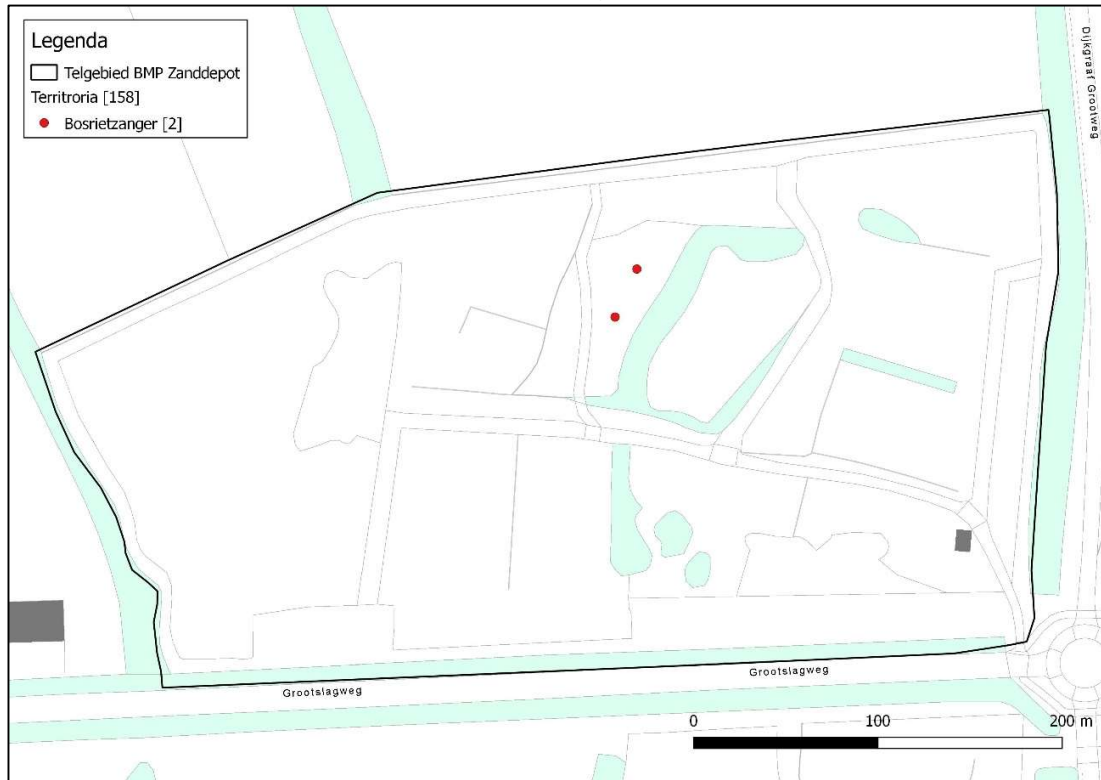
Wilde eend	3	1	1	3
Winterkoning	20	24	ng	6
Zanglijster	4	6	2	
Zwarte kraai	1	1		
Zwartkop	15	17	21	3
Totaal territoria:	158	151	85	75
Aantal soorten	36	31	17	26

Tabel 8: Broedvogelterritoria op het Zanddepot over 2021, 2020 2017 en 2008. *= RL Kwetsbaar **= RL Gevoelig

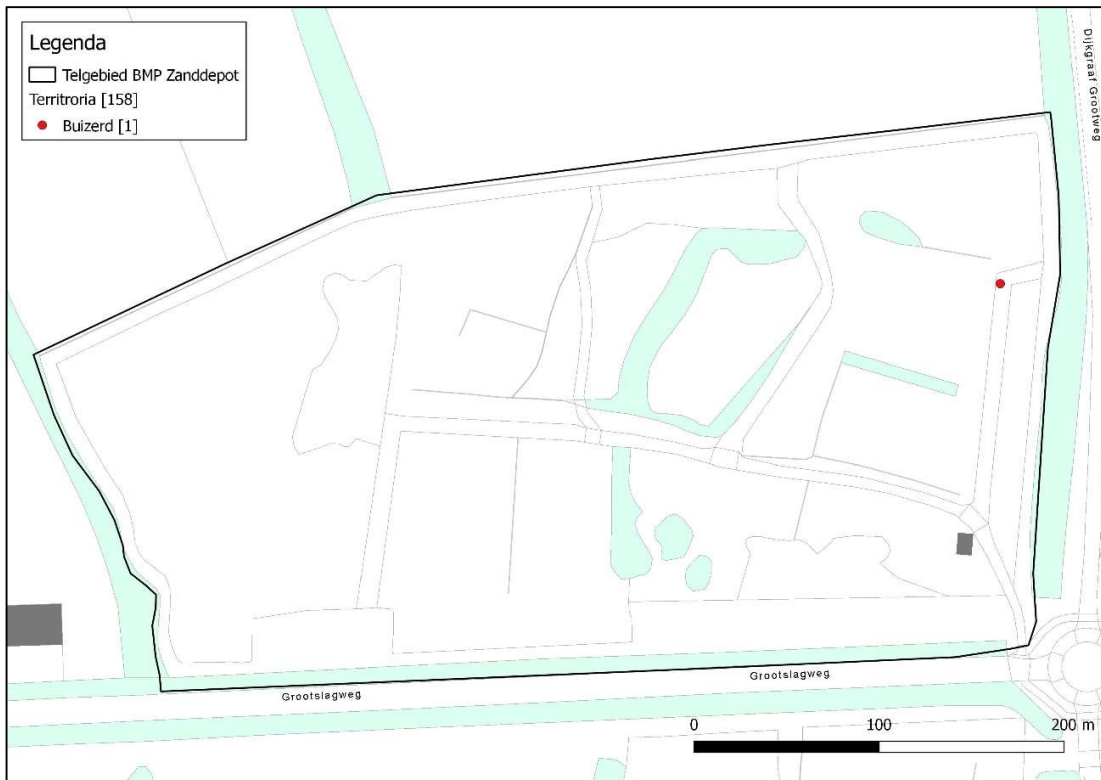
Territoria kaarten: Boomkruiper

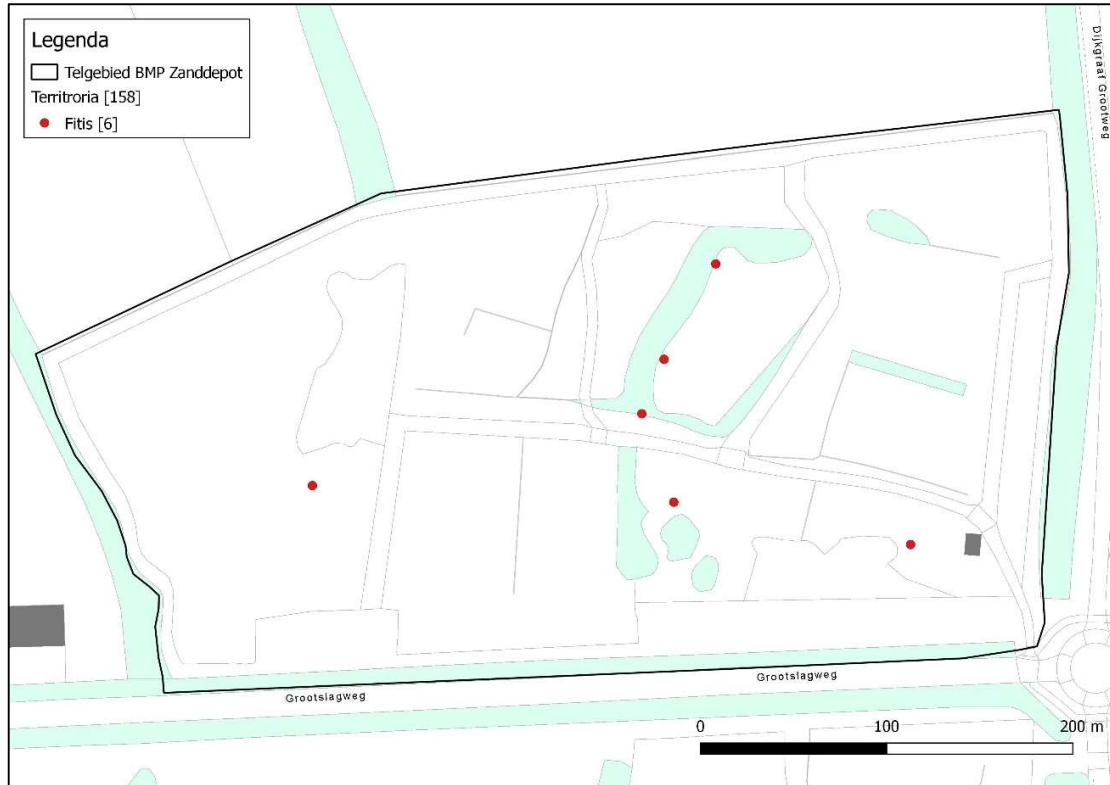
Bosrietzanger

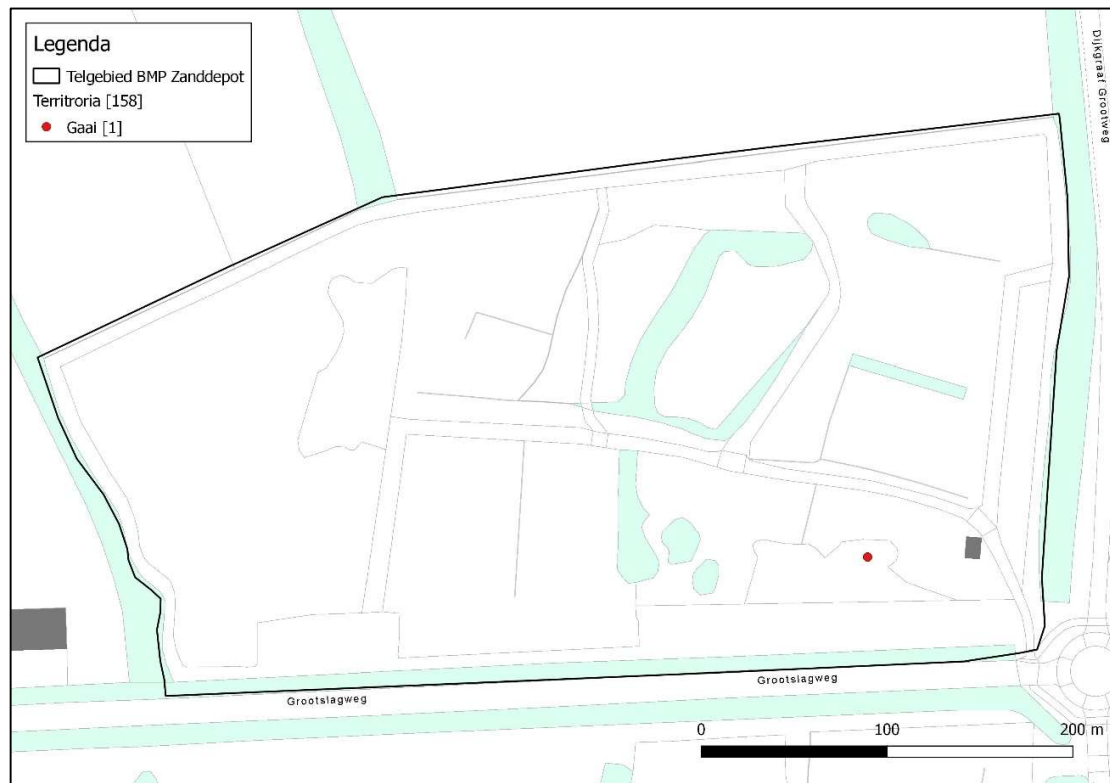
Buizerd

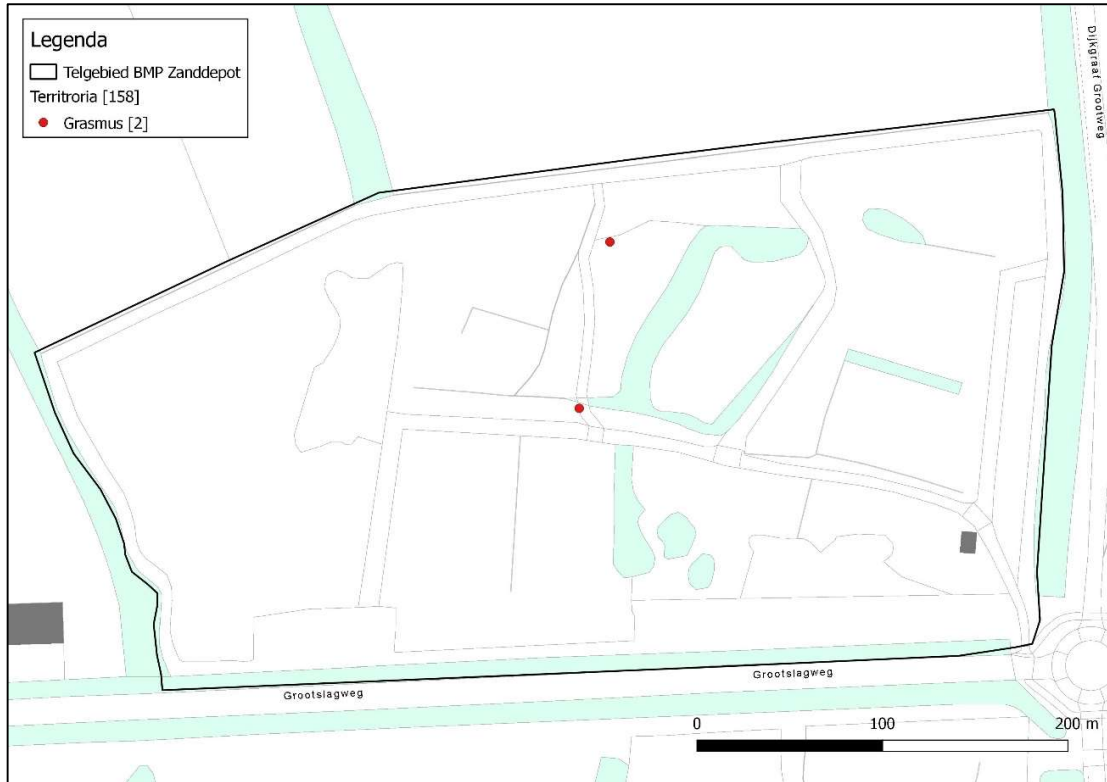
Fitis

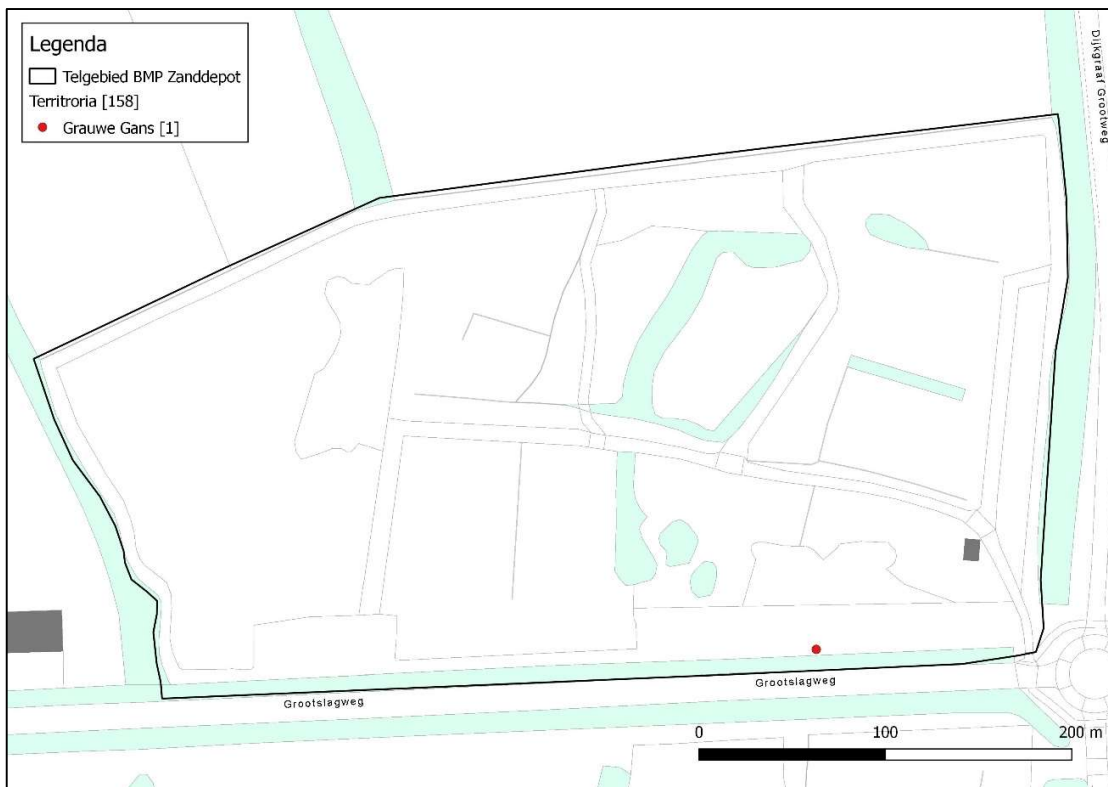
Gaai

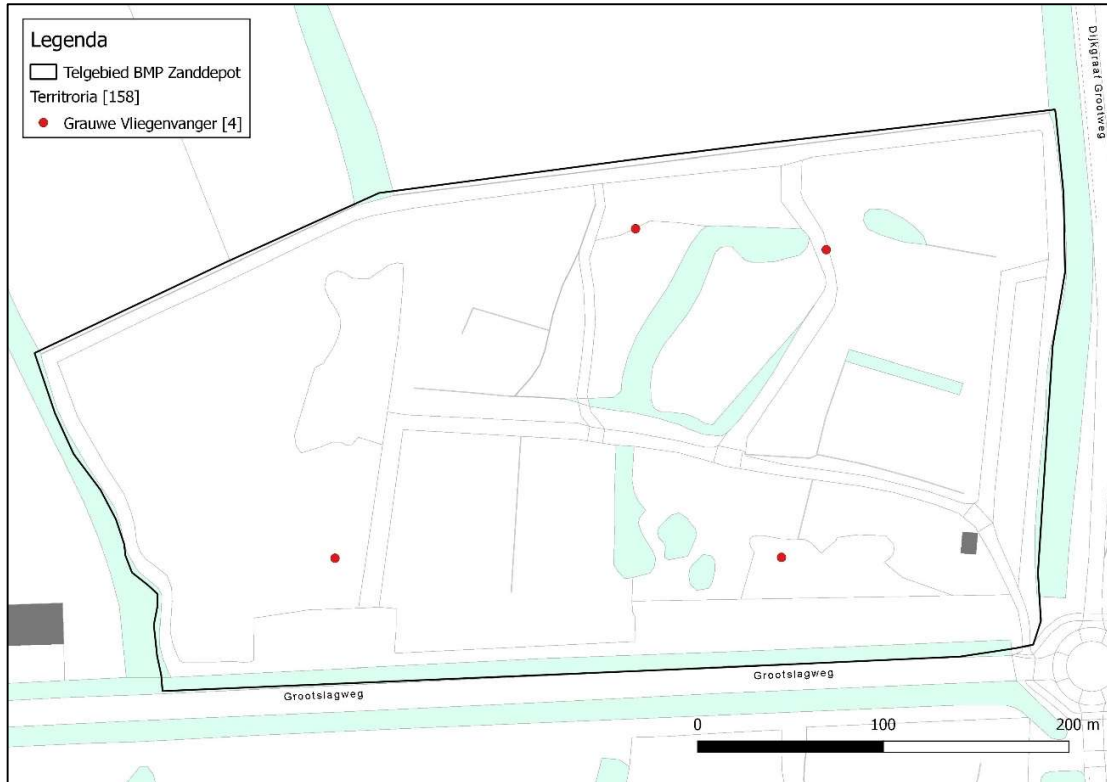
Grasmus

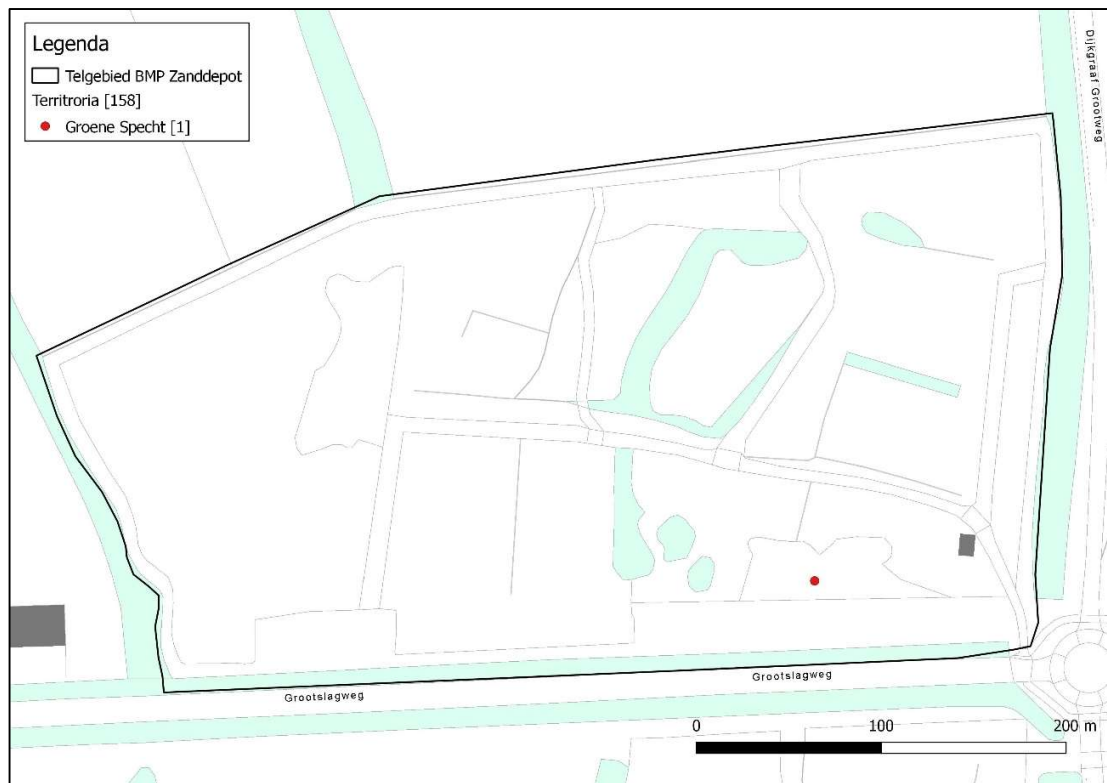
Grauwe gans

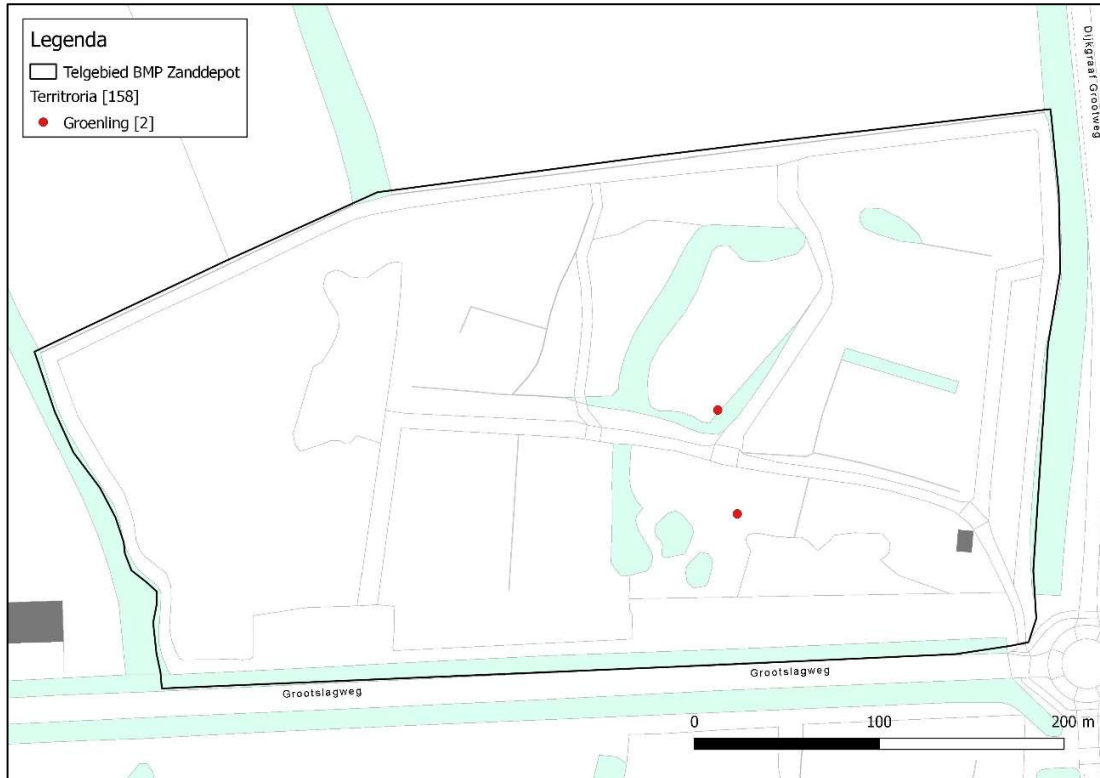
Grauwe Vliegenvanger

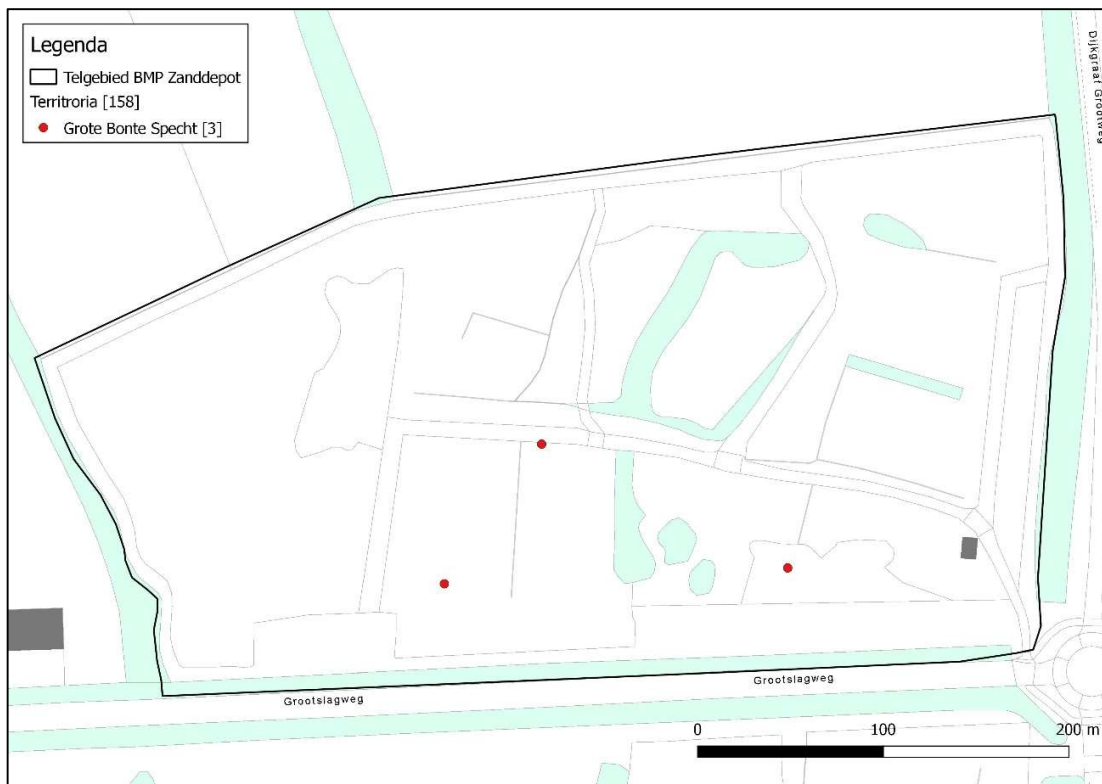
Groene specht

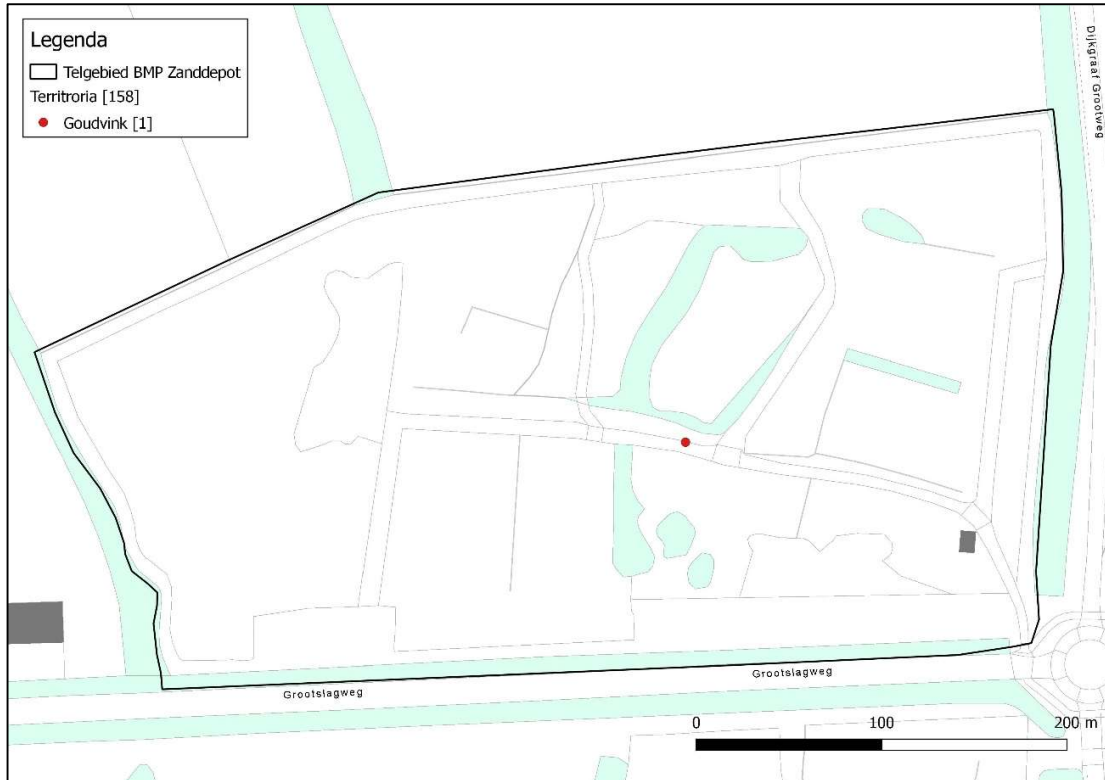
Groening

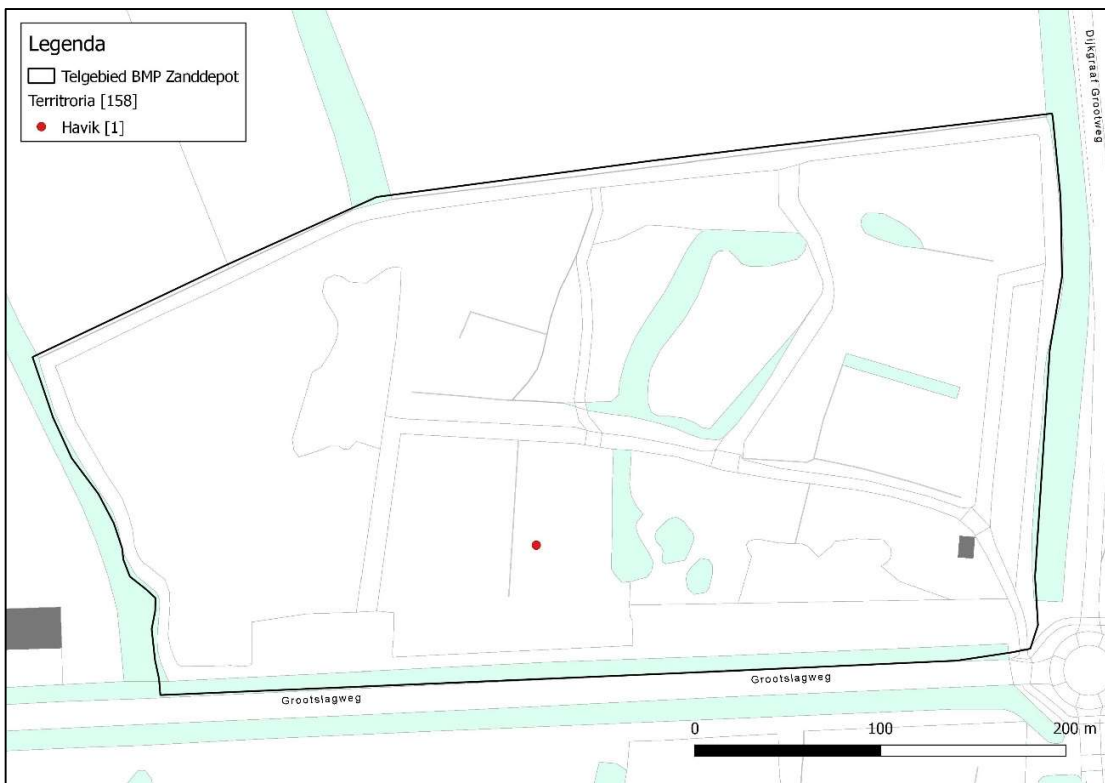
Grote bonte specht

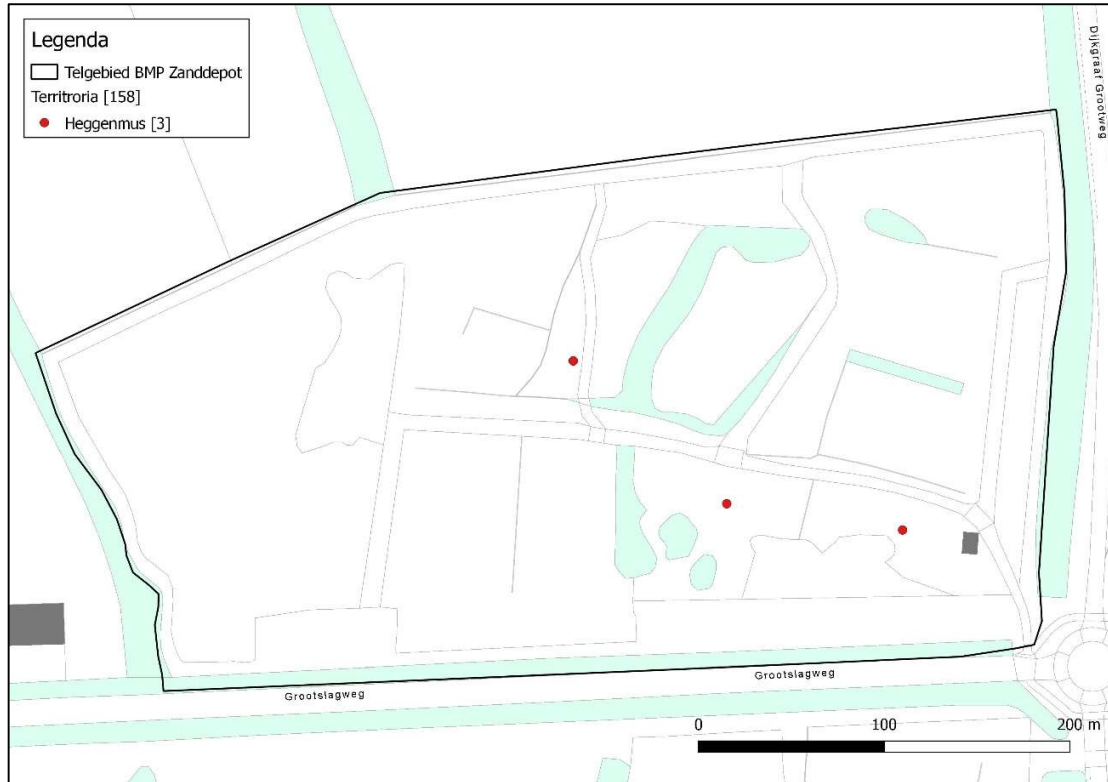
Goudvink

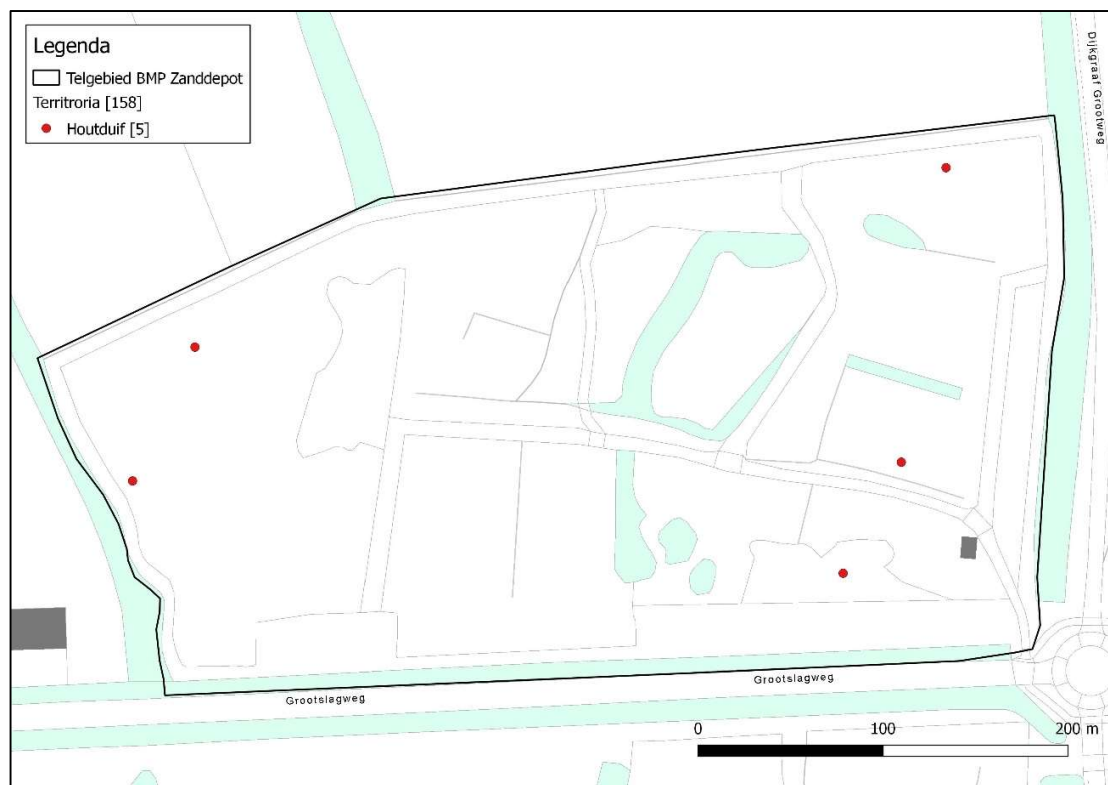
Havik

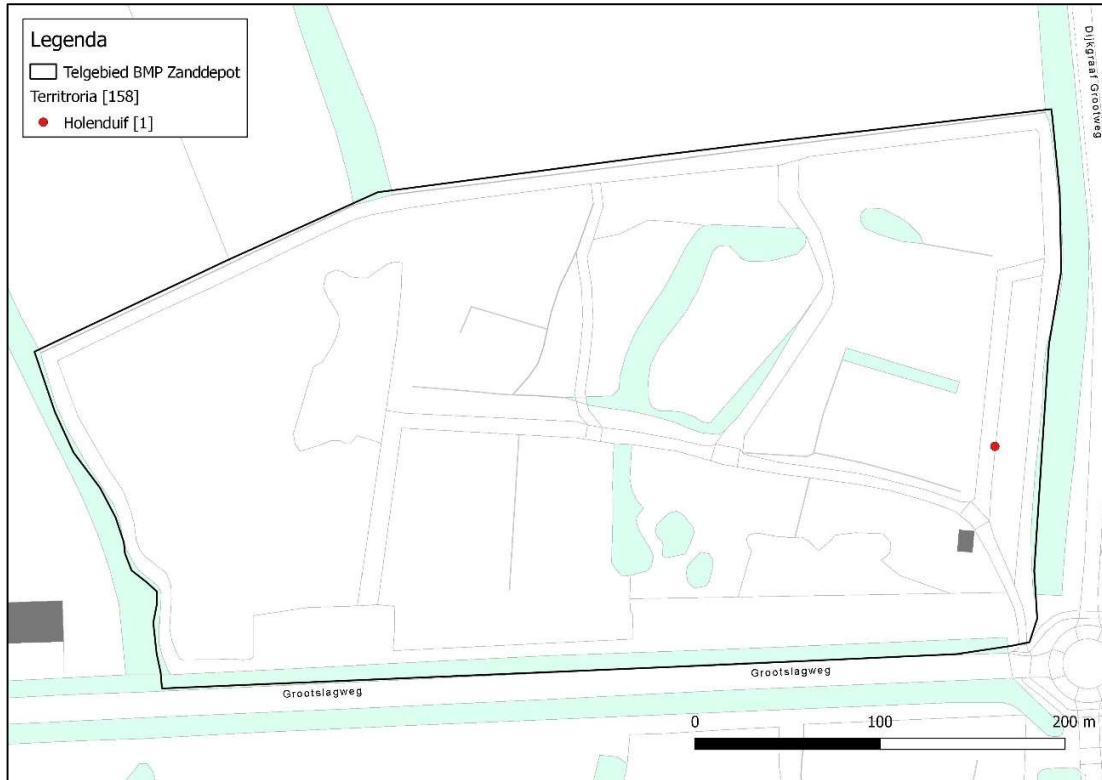
Heggenmus

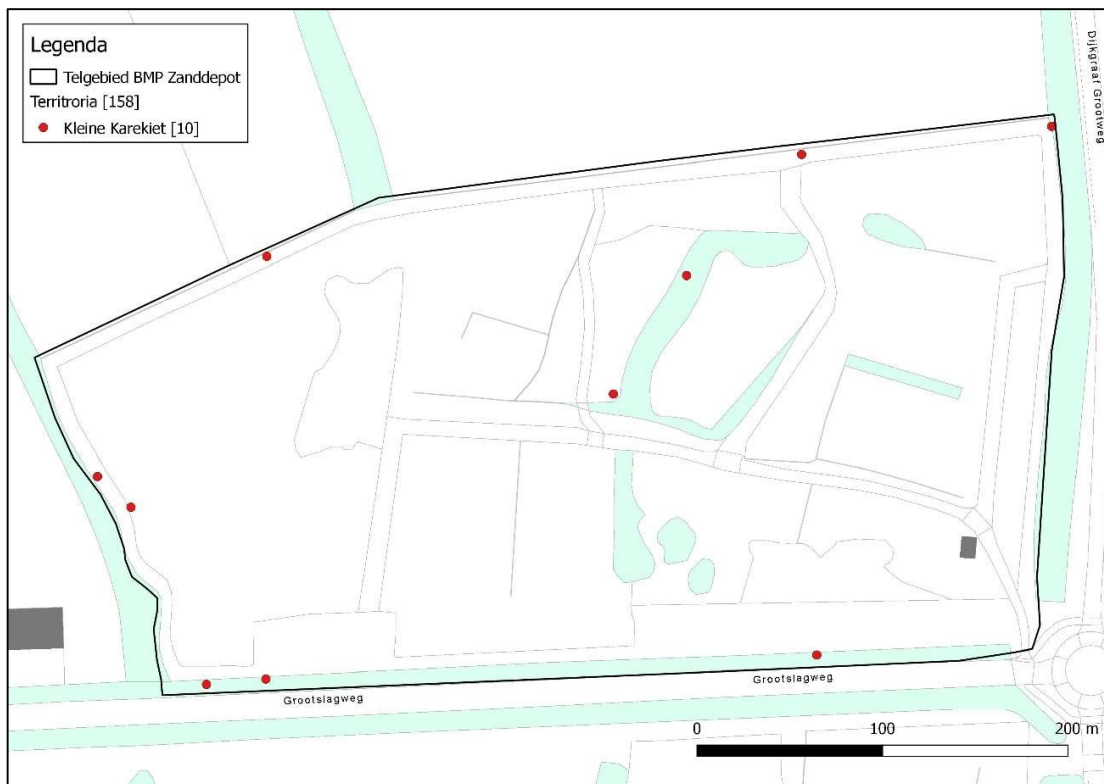
Houtduif

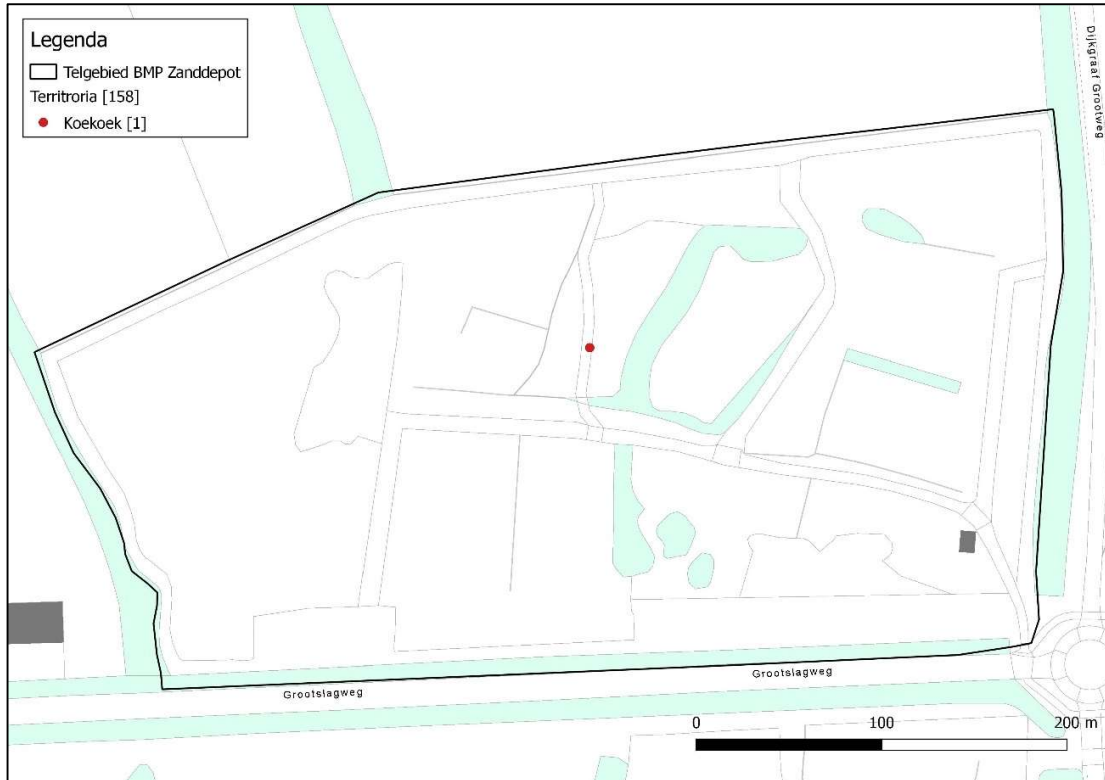
Holenduif

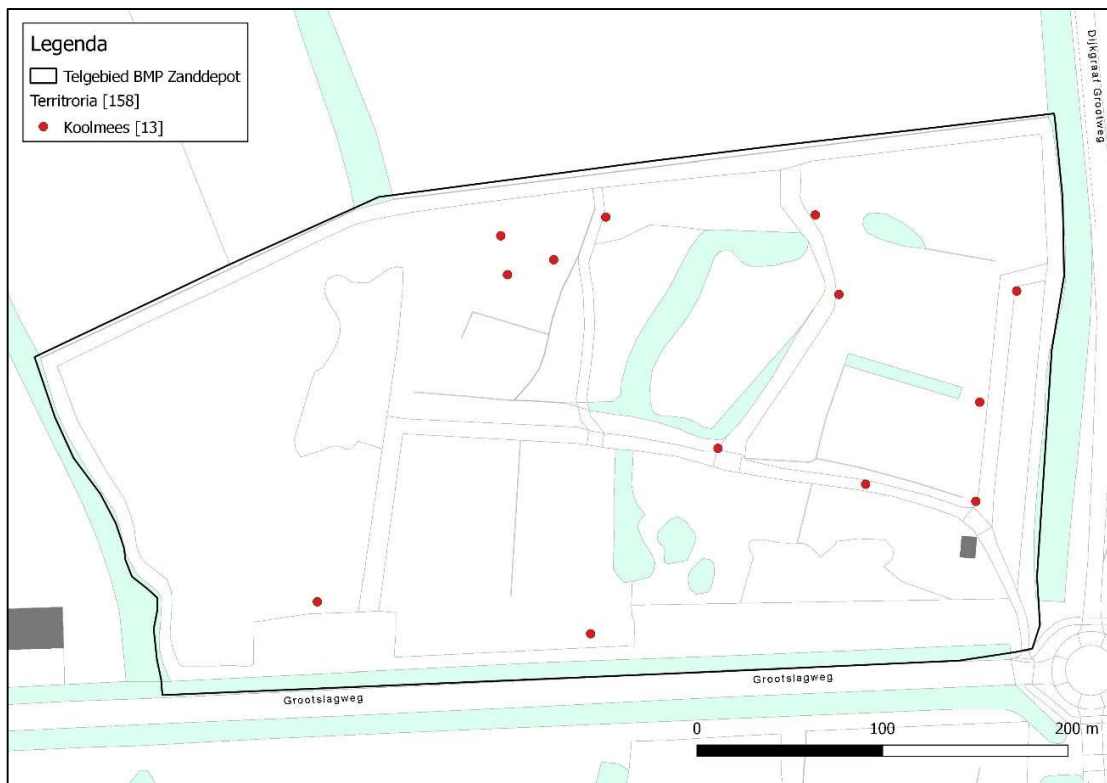
Kleine karekiet

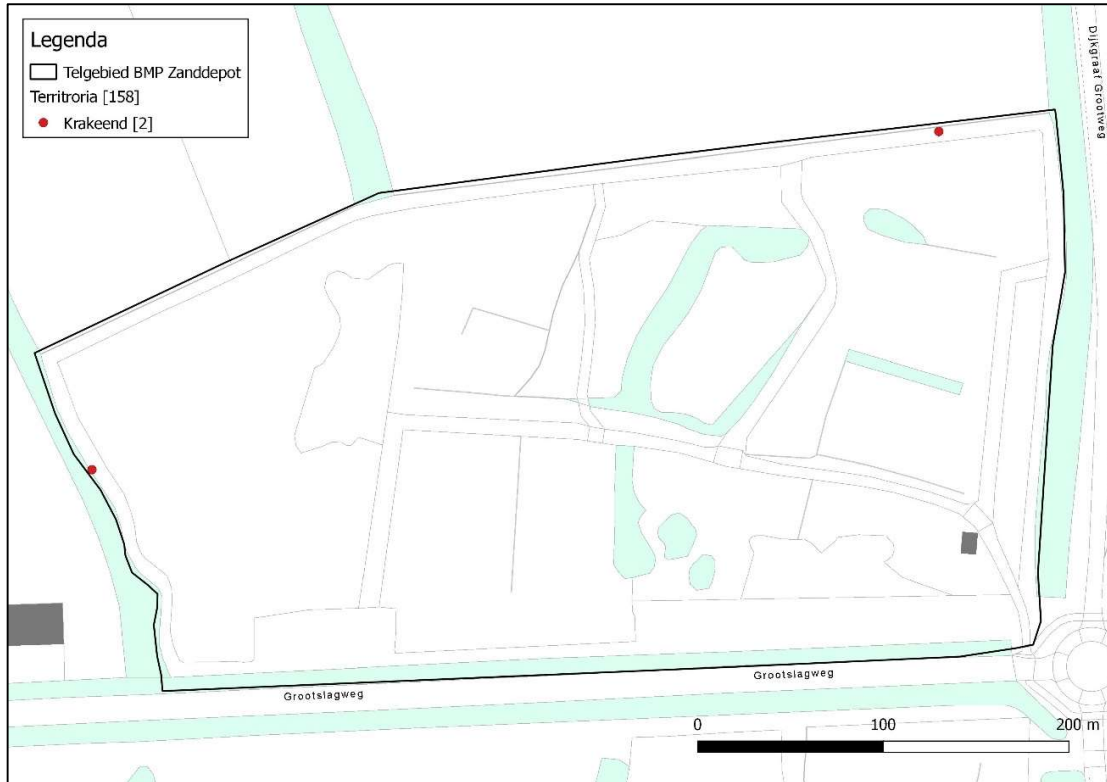
Koekoek

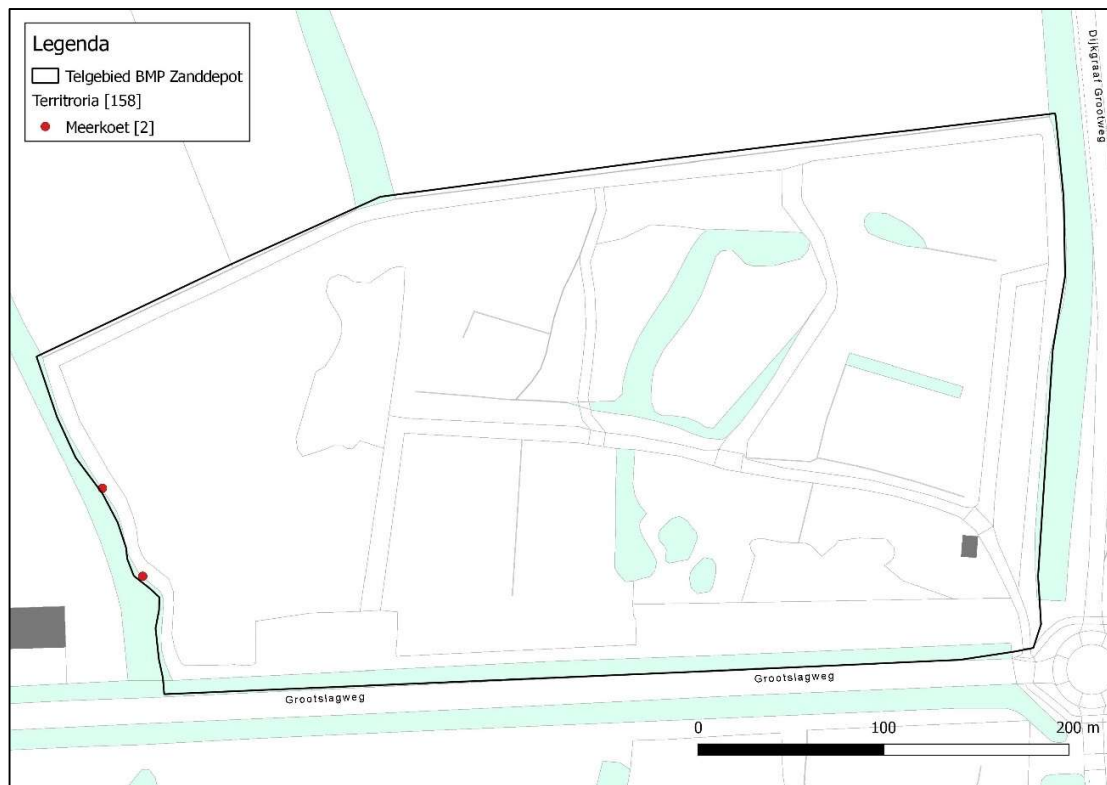
Koolmees

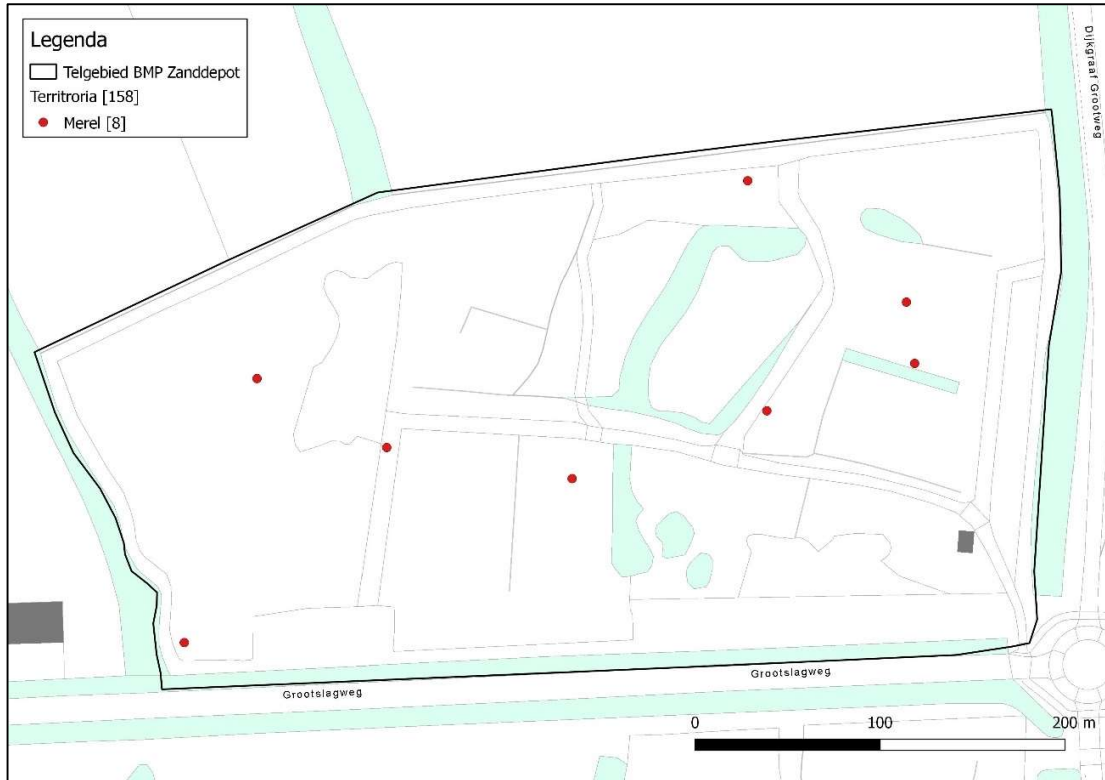
Krakeend

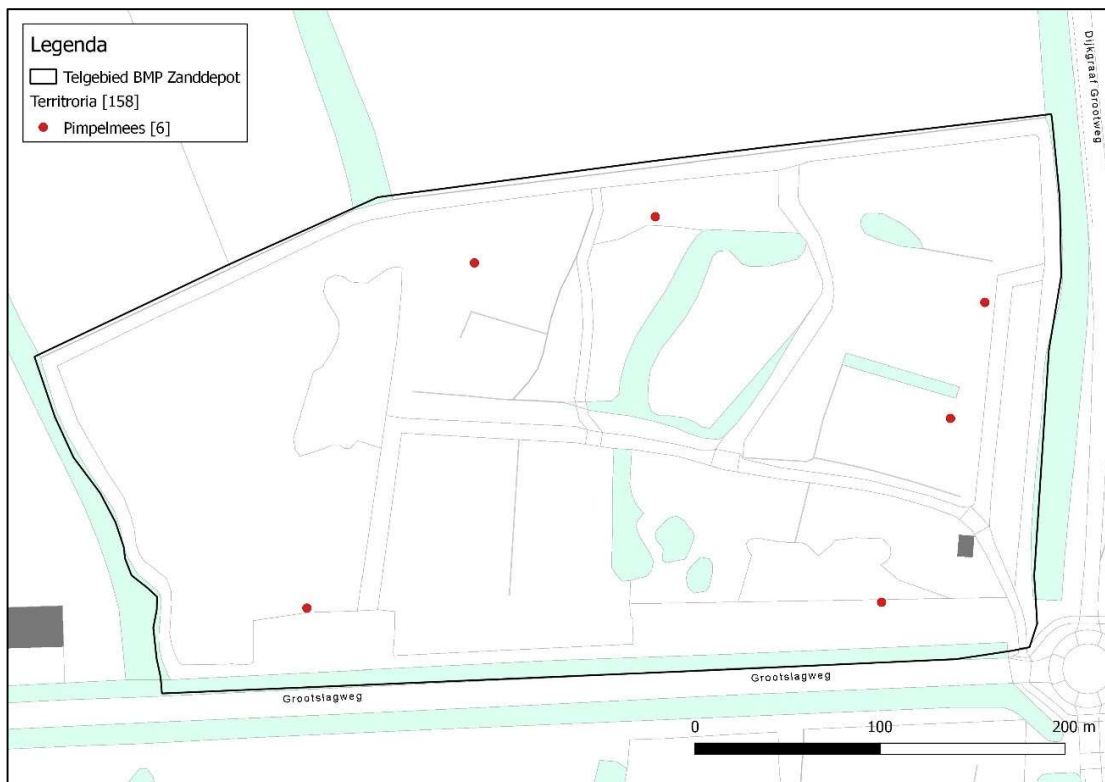
Meerkoet

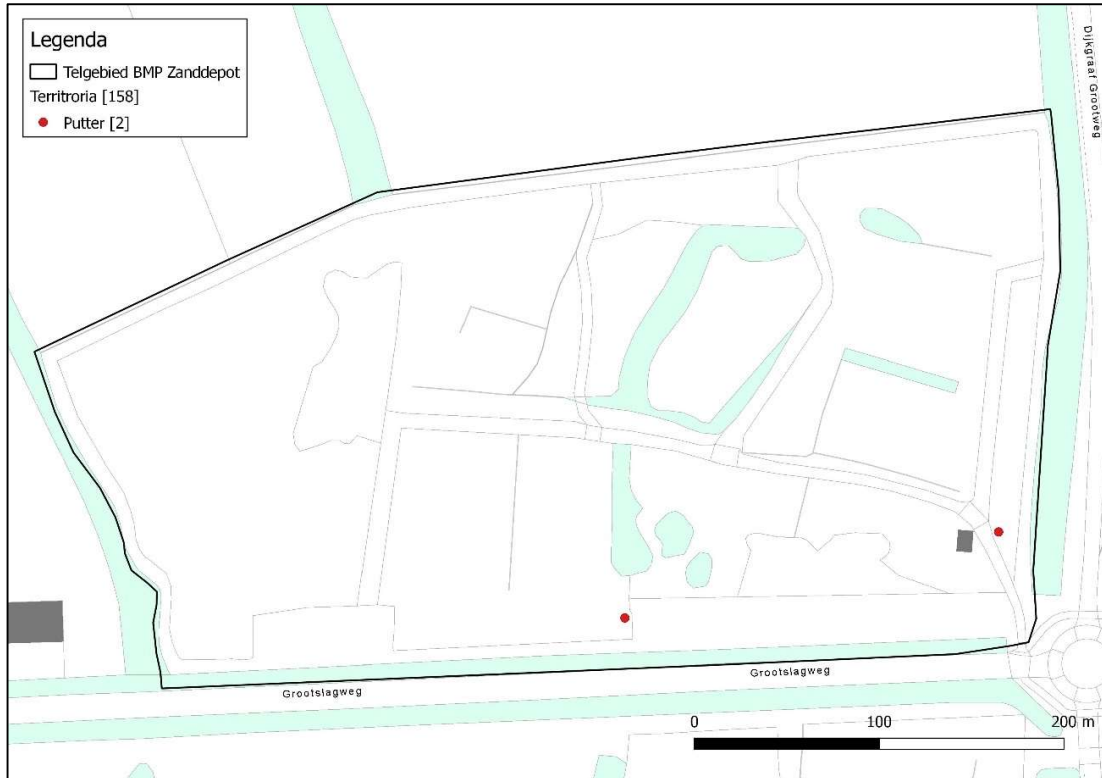
Merel

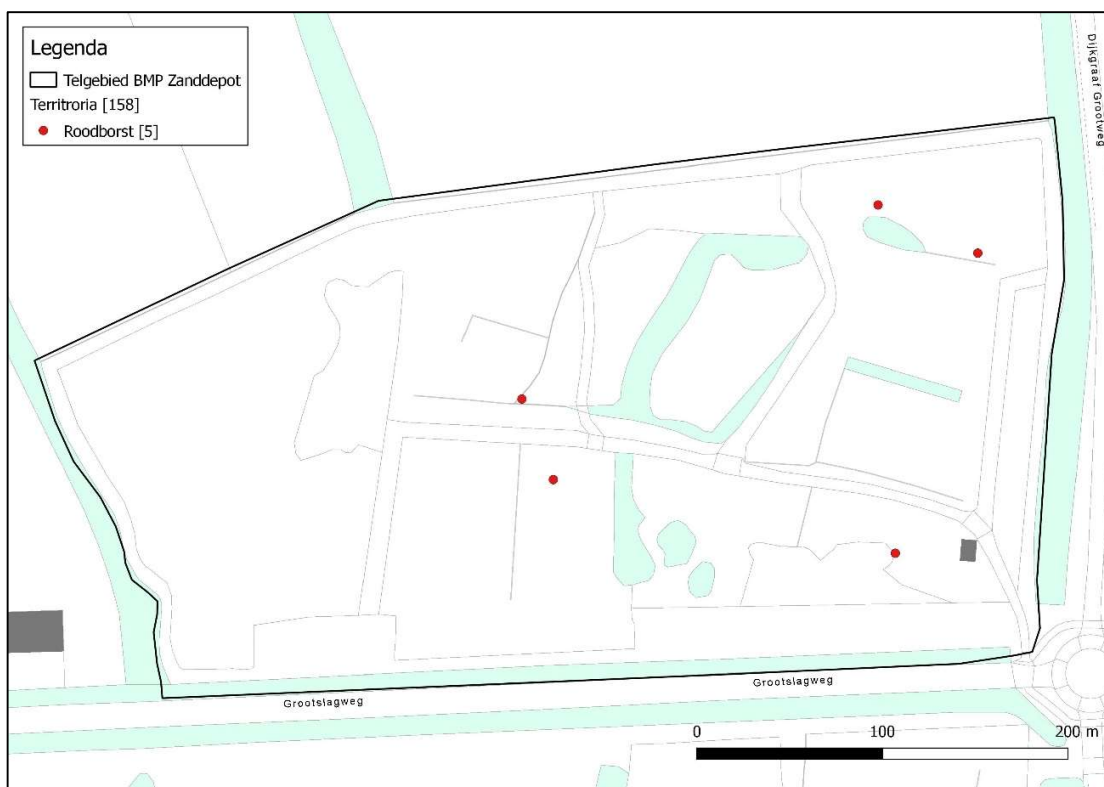
Pimpelmees

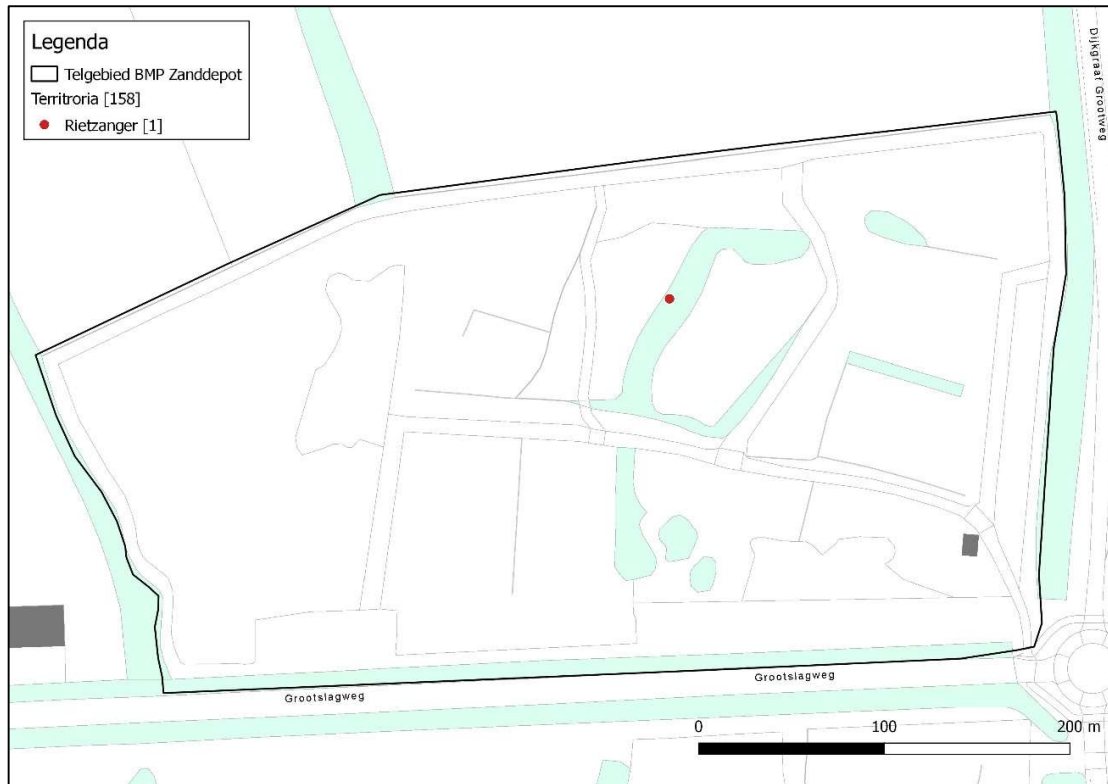
Putter

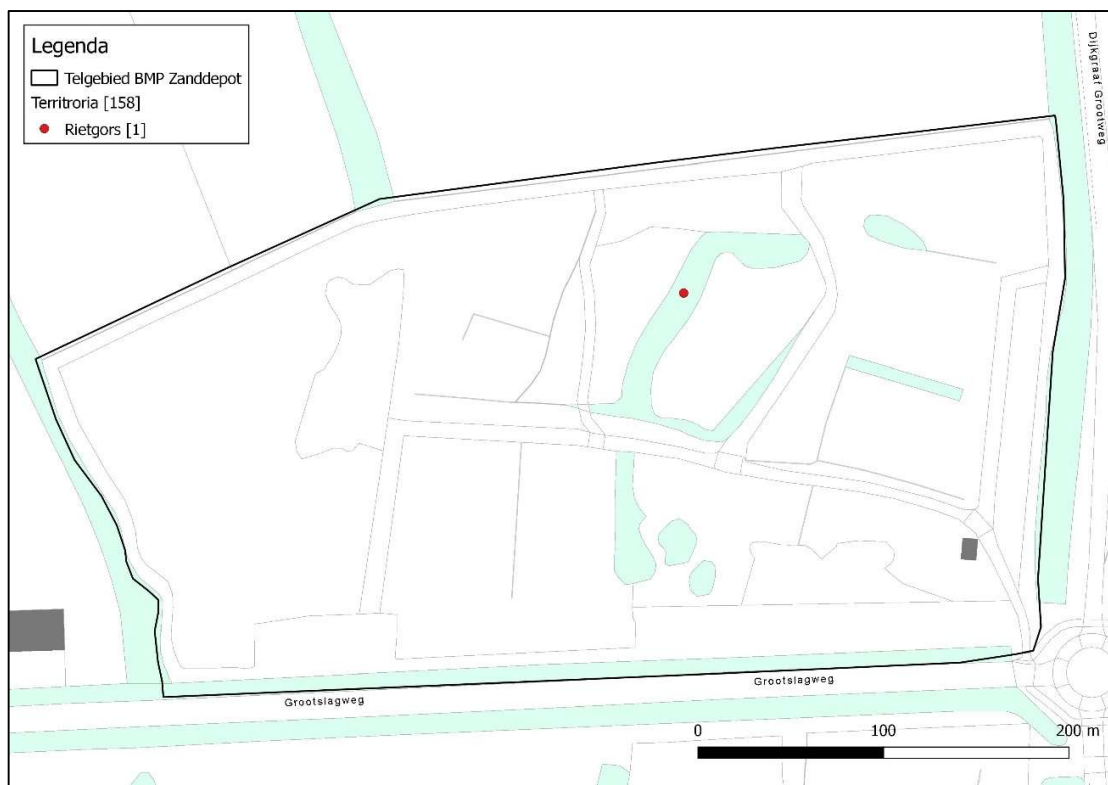
Roodborst

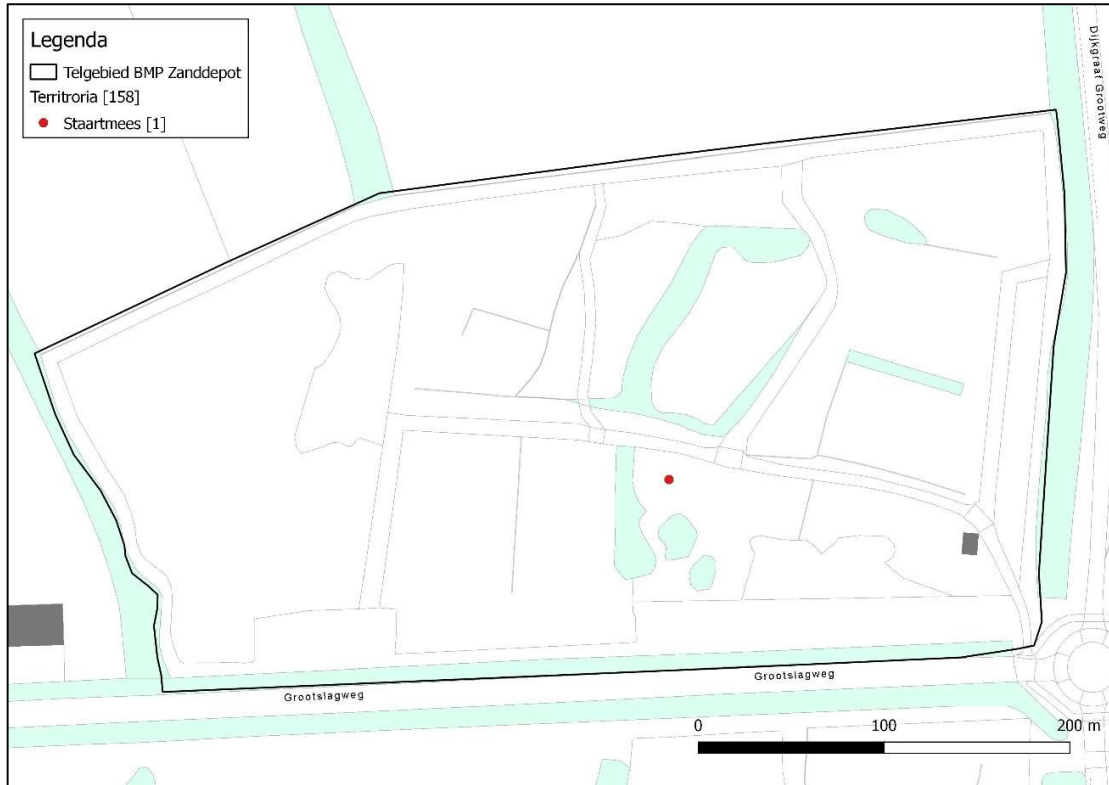
Rietzanger

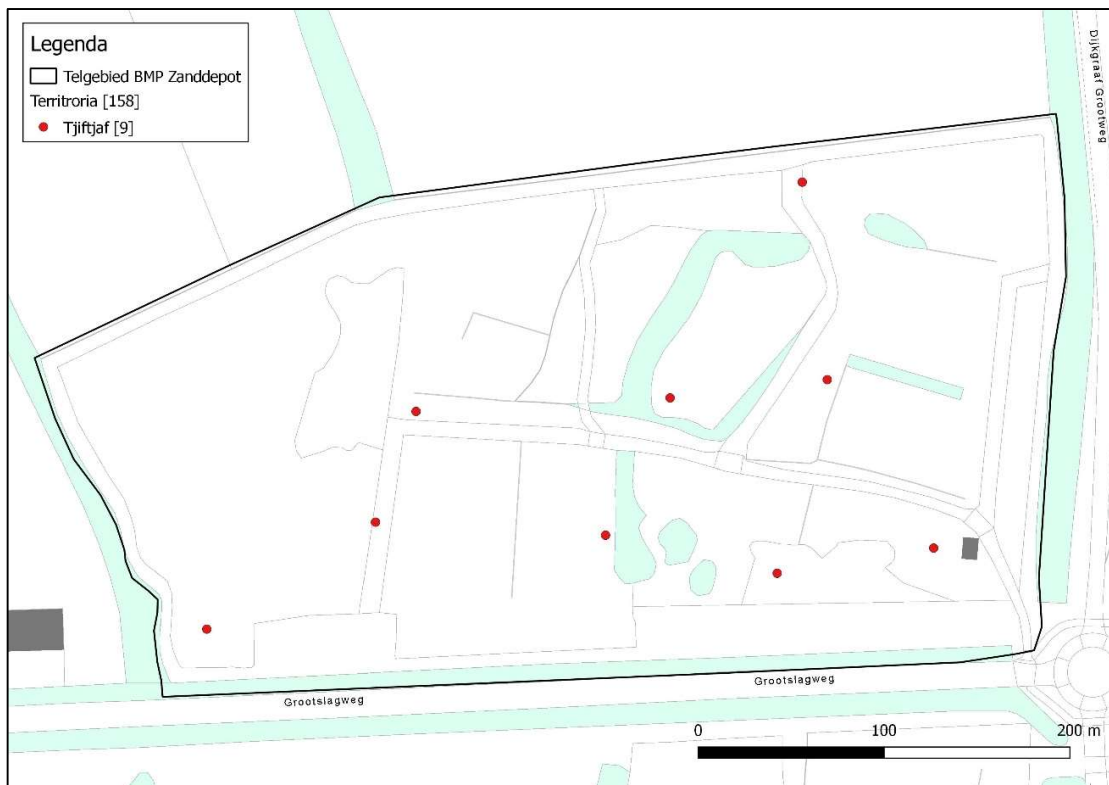
Rietgors

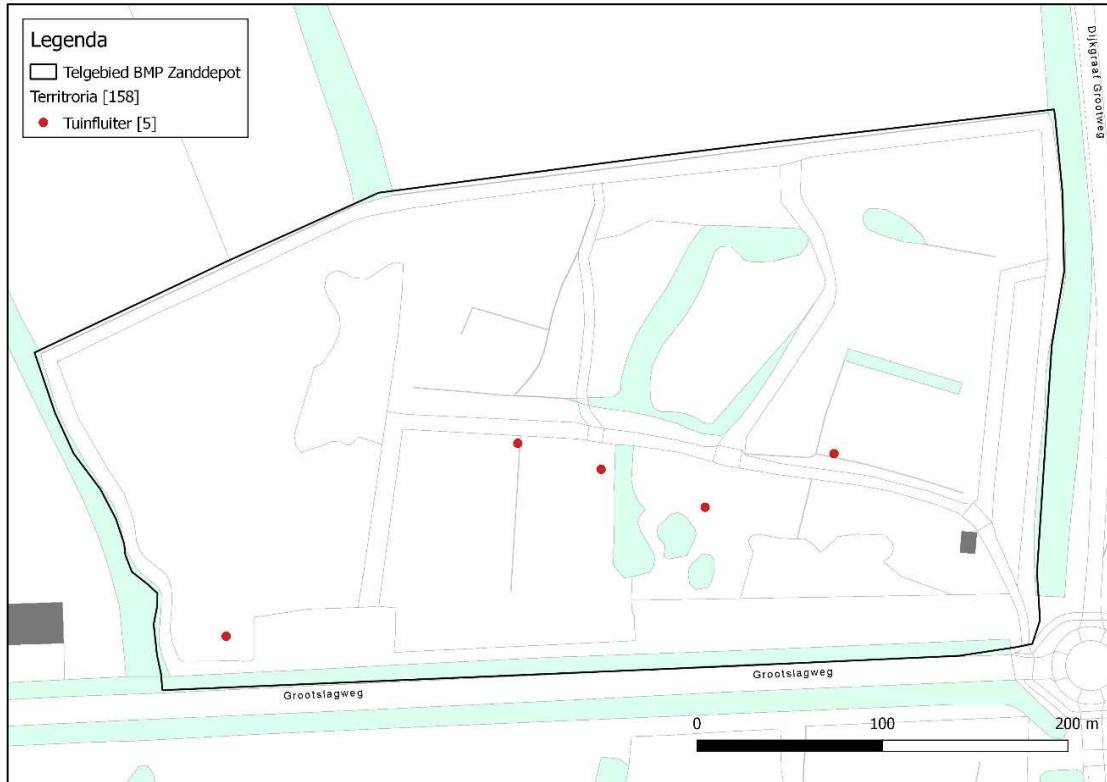
Staartmees

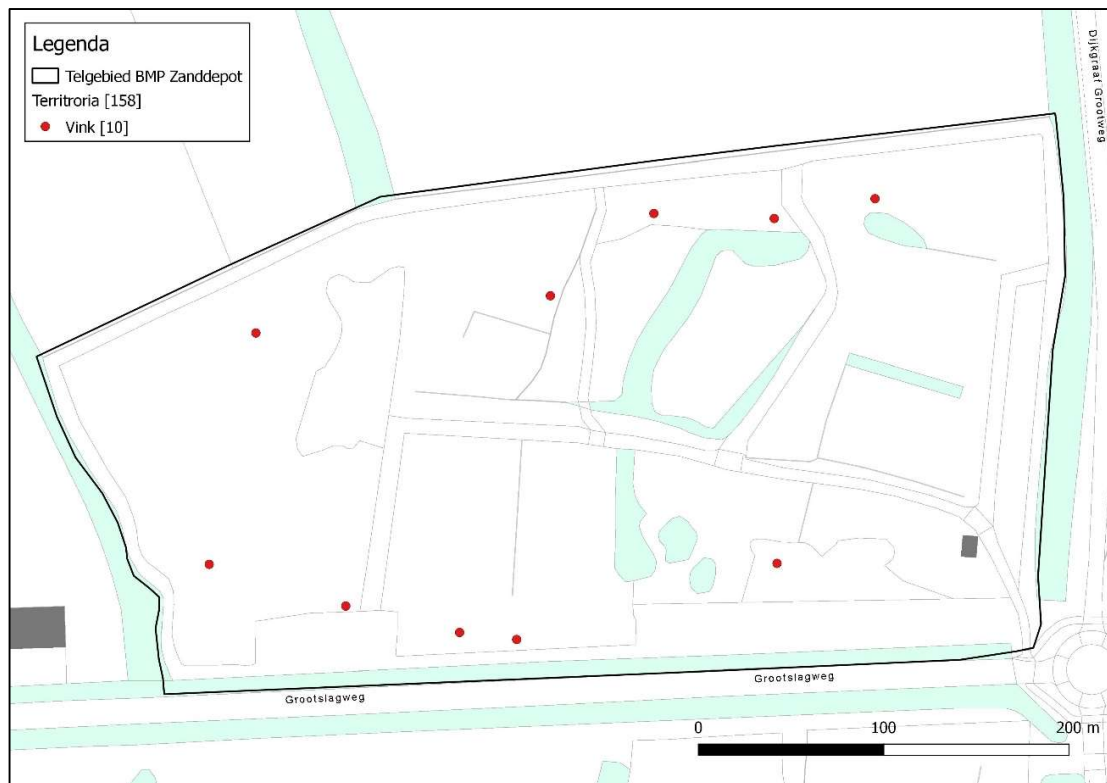
Tjiftjaf

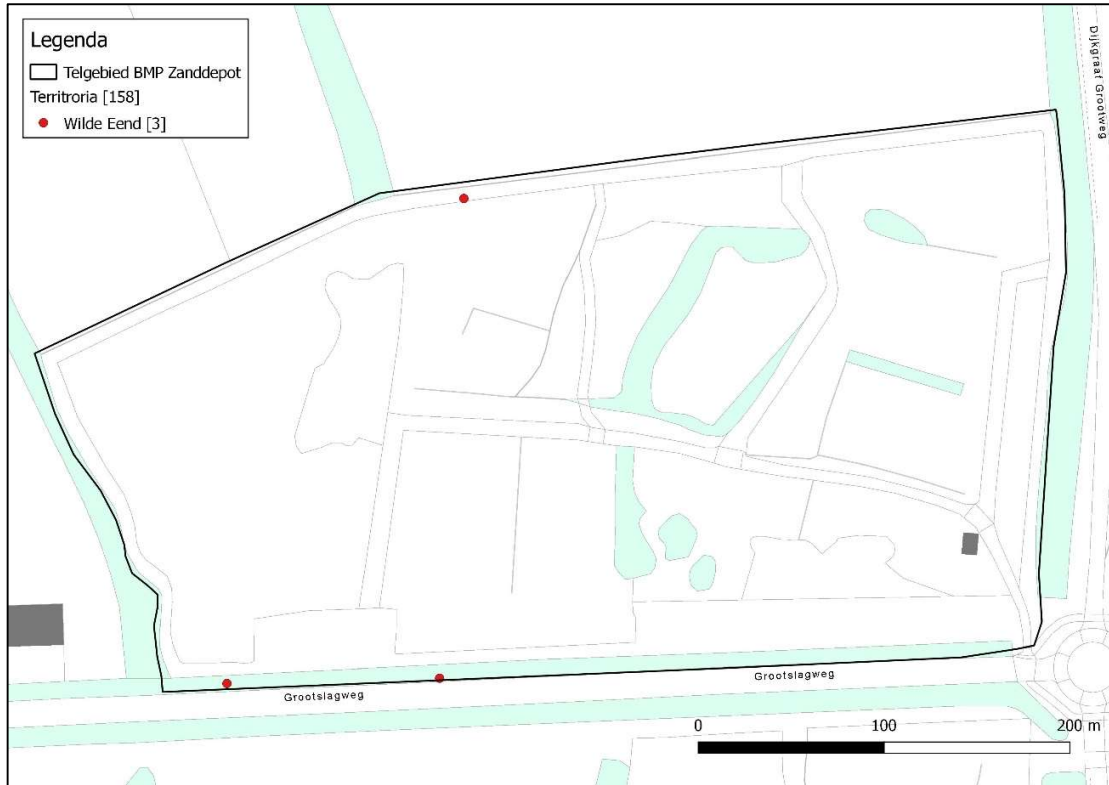
Tuinfluiters

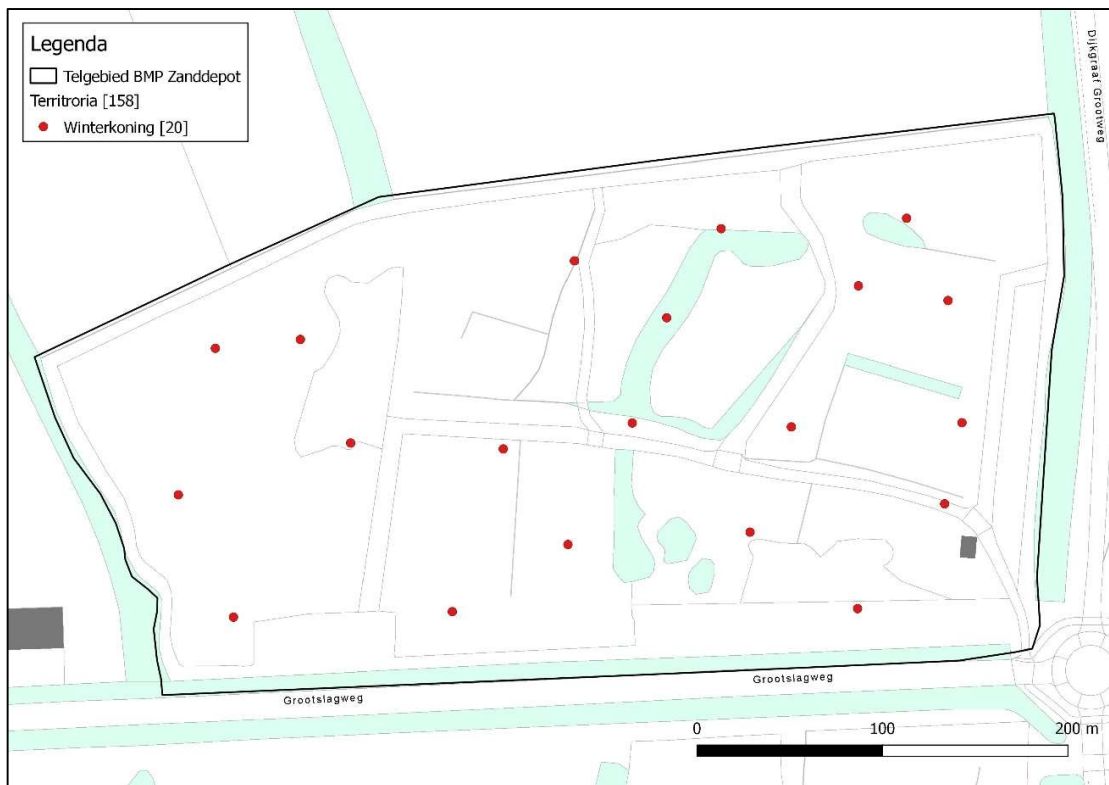
Vink

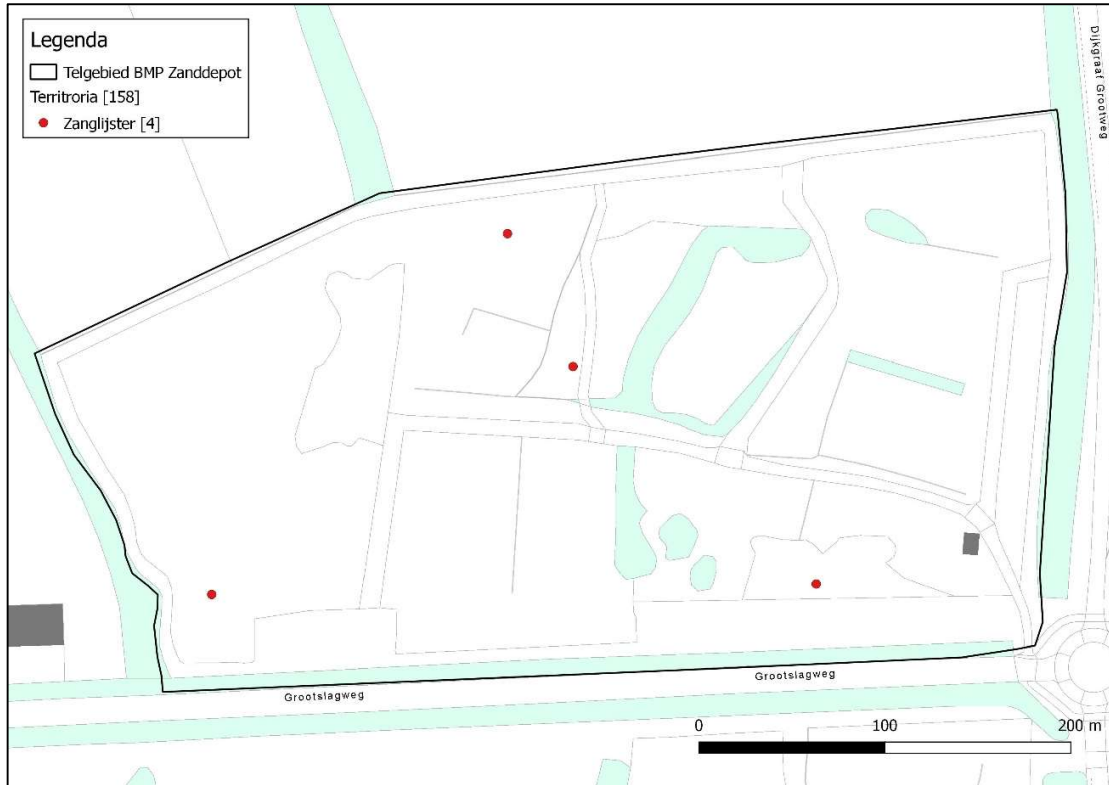
Wilde eend

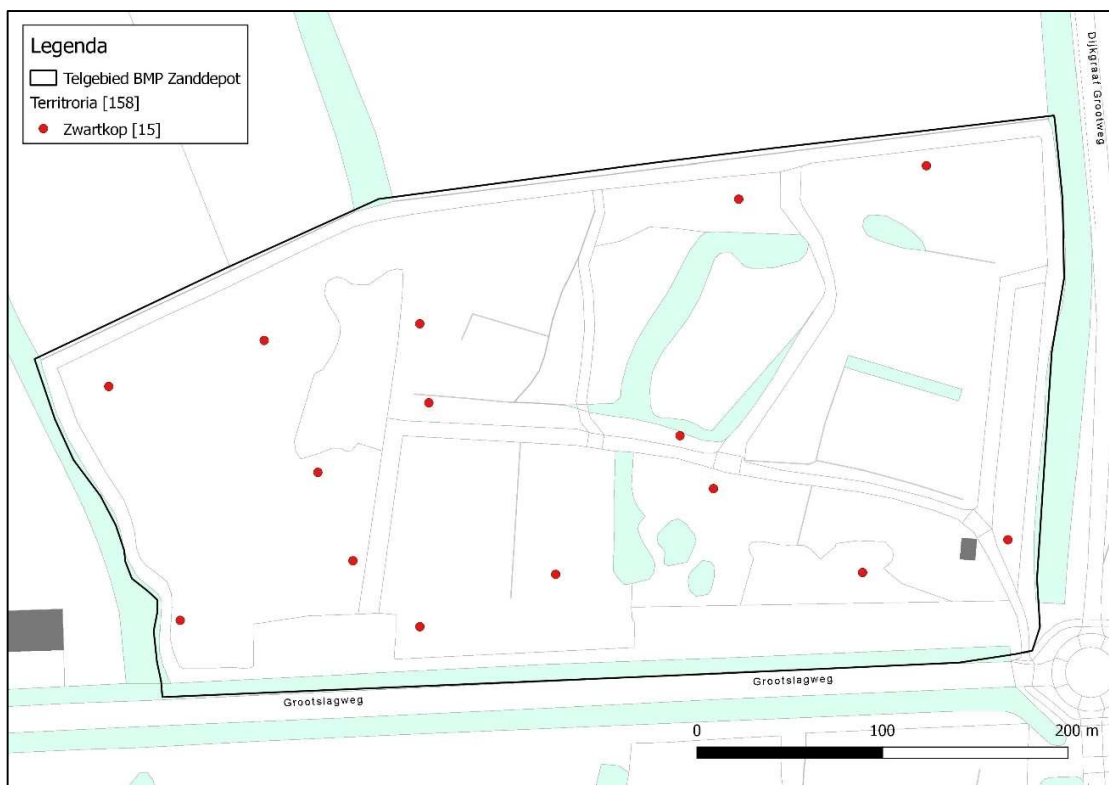
Winterkoning

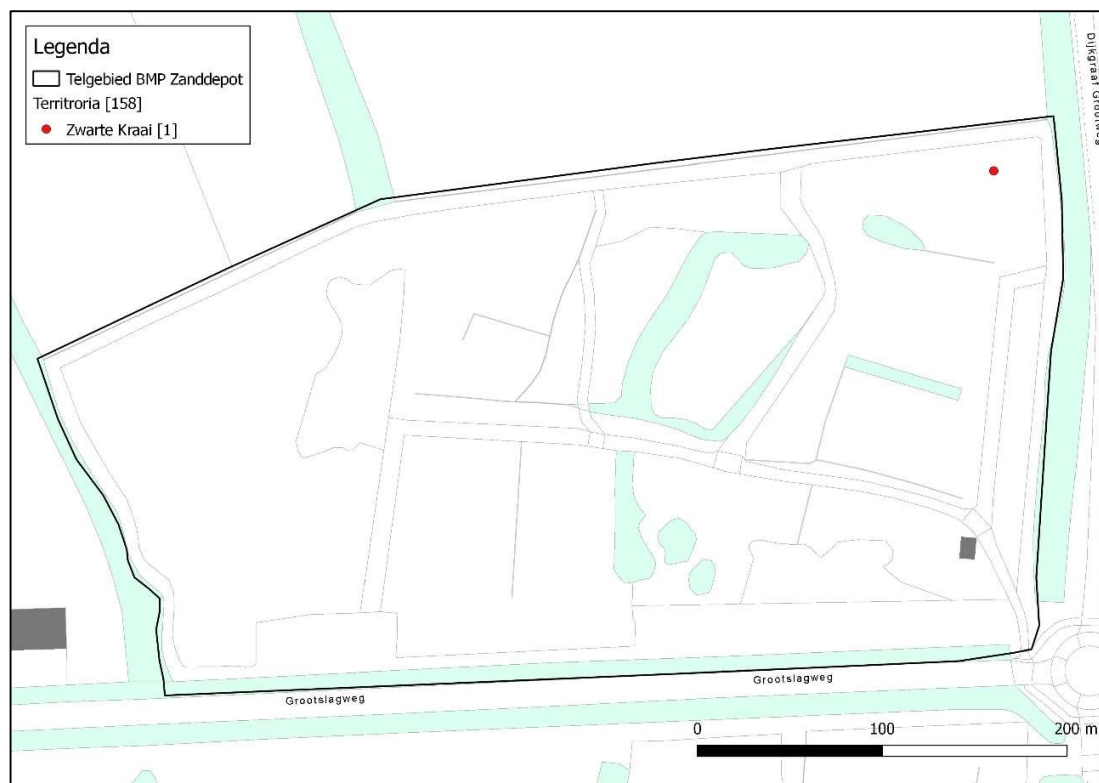
Zanglijster

Zwartkop

Zwarte kraai

LITERATUUR

WEBSITES

<http://www.zonsondergangtijden.nl/tabel-zonsondergang-2019.html>

[KNMI - Jaar 2021](#)

[N14.03 Haagbeuken- en essenbos - Bijl 2](#)

[Scientists may have solved mystery of birds with deformed beaks - CBS News](#)

<https://vogeltrekstation.nl/nl/onderzoek/monitoringsprojecten/ces-het-constant-effort-site-project>

LITERATUUR

Sovon Vogelonderzoek Nederland. 2018. Vogelatlas van Nederland. Broedvogels, wintervogels en 40 jaar verandering. Kosmos Uitgevers, Utrecht/ Antwerpen.

Boele A., van Bruggen J., Hustings F., Koffijberk K., Vergeer J.W. & van der Meij T. 2019. Broedvogels in Nederland in 2017. Sovon-rapport 2019/04. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.

van Kleunen A., Foppen R. & van Turnhout C. 2017. Basisrapport voor de Rode Lijst Vogels 2016 volgens Nederlandse en IUCN-criteria. Sovon-rapport 2017/34. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.

Beusekom, R. van, P. Huigen, F. Hustings, K. de Pater & J. Thissen (red). 2005. Rode Lijst van Nederlandse broedvogels. Tirion uitgevers B.V., Baarn.